

UTRIP

61
P 2289

INFORMATIVNI BILTEN ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE - ZVEZE
DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

Leto VIII. številka 4. april 2000

poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana

naklofen[®] rapid

diklofenak kalij

tablete po 50 mg

 hitro odpravi akutno bolečino

 2- do 3-krat 1 rapidna tableta na dan

Skratšano navodilo

Indikacije: Lajšanje akutne bolečine. Potravmatska bolečina (izpahi, zvini, nategi), pooperativna bolečina (travmatologija, ortopedija, ginekologija, oralna kirurgija), ginekološka bolečina (dismenoreja, bolečine zaradi vstavitve materničnega vložka in druge bolečine), glavobol, zobobol, bolečina v hrbtenici, zunaj sklepni revmatizem, dopolnilo k zdravljenju infekcijskih bolezni.

Odmerjanje: Tablete Naklofen rapid dajemo 3-krat na dan. Izjemoma, npr. pri dismenoreji, odmere povečamo na 200 mg na dan. Pri blagih bolečinah zadošča 100 mg na dan. Tablet Naklofen rapid ne dajemo otrokom do štirinajstega leta starosti.

Kontraindikacije: Peptični ulkus. Preobčutljivost za diklofenak. Diklofenak je kontraindiciran pri bolnikih, pri katerih je predhodno jemanje salicilatov ali drugih zdravil, ki zaviralno delujejo na sintezo prostaglandinov, povzročilo napad astme, urtikarijo ali akutni rinitis.

Opozorila: Previdnost je potrebna pri bolnikih s hudimi okvarami jeter ali ledvic, pri bolnikih s srčnim popuščanjem, porfirijo, Crohnovo boleznijo in pri ulceroznem kolitisu.

Štranski učinki: Lahko se pojavijo prebavne motnje. Redko se pojavijo peptični ulkus ali krvavitve v prebavilih. Izjemoma lahko pride do preobčutljivostne reakcije, glavobola, perifernih edemov in neznatnega povečanja vrednosti transaminaz.

Oprema in način izdajanja: 10 tablet po 50 mg. Na zdravniški recept. 1/99.

Podrobnejše informacije so na voljo pri proizvajalcu.

Krka, d.d., Novo mesto
Šmarješka cesta 6
8501 Novo mesto

**Nanj
se
lahko
zanesem!**

Atrauman se ne lepi na rano.

Fina tkana mrežasta obloga, prepojena z nevtralnim mazilom, pri menjavi ne povzroča bolečin in poškodb granulacijskega ali novo nastalega epitelnega tkiva. Atrauman uporabljamo skupaj s sekundarno oblogo, ki vpija izločke iz rane.

merit

Merit d.o.o., uvoznik in ekskluzivni zastopnik medicinskih izdelkov Hartmann;
Šmartinska 130, 1000-Ljubljana, Slovenija; tel.: +386 01 541 55 10, fax: +386 01 541 55 10 46.

Hospitalna higiena

POPOLNA IN VARNA

Skinman[®] soft

pripravljena raztopina za
razkuževanje rok

PREPREČUJE PRENOS INFEKCIJ
Z ROKAMI

- ▶ širok spekter delovanja, tudi na antibiotike odporne bakterije
- ▶ remanentno delovanje
- ▶ varuje kožo

Skinman[®] soft vsebuje sestavine, ki kožo učinkovito razkužujejo ter obenem ščitijo in negujejo. Sredstvo je primerno za občutljivo kožo, saj preprečuje izsuševanje. Zaradi svojih lastnosti Skinman[®] soft posebej priporočamo tam, kjer je potrebno pogosto razkuževanje rok.

Professional Hygiene

The Service Company

INFORMATIVNI BILTEN

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE -
ZVEZA DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER IN
ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

UTRIP

ODGOVORNA UREDNICA:

Irma Antončič

UREDNIŠKI ODBOR:

Irma Antončič, Bojana Filej, Irena Istenič,
Petra Kersnič, Veronika Pretnar Kunstek

LEKTORICA: prof. Cvetana Tavzes

PREVAJALEC: Primož Trobevšek

NAKLADA: 11550 izvodov

LETNA NAROČNINA: 4500 SIT

Za člane plačano z članarino.

NASLOV UREDNIŠTVA:

UTRIP

Zbornica zdravstvene nege Slovenije - Zveza

Ljubljana, Vidovdanska 9

telefon, telefaks: 061/316-055, tajništvo Zbornice - Zveze

telefon, telefaks: 061/1344-903, naročnine, računi

e-mail: zveza.med.sester@siol.net

Žiro račun: 50101-678-48641

TRŽENJE OGLASNEGA PROSTORA:

ANONSA d.o.o. Ljubljana, Preglov trg 6,

tel.: 061/1408-202, tel/faks: 1400-315

PRIPRAVA ZA TISK:

STARLING d.o.o.

Vrhnika, Krožna pot 2, tel.: 061/757-850,

faks: 061/757-855, e-mail: starling@siol.net

TISK:

Tiskarna POVŠE

Povšetova 36 a, Ljubljana,

tel/faks: 061/301-542

LJUBEZEN MOJEGA ŽIVLJENJA

Zopet sem sama sredi črne noči,
Da ne najdem izhoda, ne rešitve
Ob misli, da zapustil bi me ti.

Ne razumem ničesar, še najmanj pa tebe,
In zakaj se ves svet uprl je v mene?

Kaj sem storila, kaj zakrivila?
Tako mi je hudo, ker še vedno te ljubim zelo
In nočem verjeti, da se končalo bo kar tako.
Luna še vedno sije in zvezd je nebroj,
A jaz iz minute v minuto bolj obupavam
In čakam na to, da name se bo spomnil nekdo,
Ki pomeni mi zlato.

Da nič! Še vedno sem sama in čakam
Na princa svojih sanj.
Kdaj se pojavil bo, ne vem,
Tolažim pa se s tem, da nisem edino bitje na svetu tem,
Ki obupava nad nečim,
Za kar se morda
Sploh vznemirjati ne smem.

A ne bom odnehala, dokler ne bom izvedela,
Zakaj znebiti se me je želel,
Da ravno zdaj, ko sem mu hotela podariti
Sebe in otroka zavekomaj!

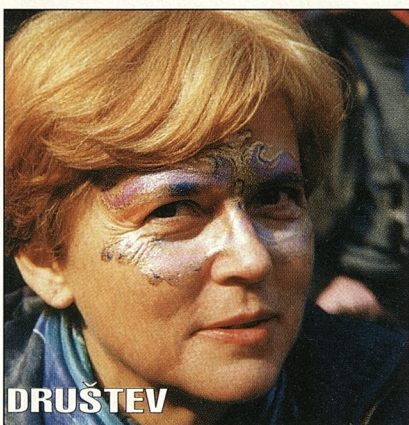
Klavdija PRAH

Avtorica verzov "ob kolofonu" v marčevski številki Utripa je Vera Štebe

**Fotografijo na naslovnici prispevala Oftalmološka Sekcija
medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov.**

OBČNI ZBOR DMSZT LJUBLJANA

UTRINEK IZ BENETK

KOORDINACIJSKI ODBOR STROKOVNIH SEKCIJ JE
PRIPRAVIL PRIPOROČILA ZA BOLJ KVALITETNA
STROKOVNA SREČANJA**DELO ZBORNICE - ZVEZE**

● MAREC NA ZBORNICI-ZVEZI ----- 7

ICN

● NOVICE IZ ICN ----- 9

PCN● IZVLEČEK IZ POROČILA SESTANKA PCN (STALNEGA ODBORA
DRŽAV ČLANIC EVROPSKE UNIJE) V LIZBONI ----- 10**RSKZN**● POROČILO O DELU RAZŠIRJENEGA STROKOVNEGA KOLEGIJA ZA
ZDRAVSTVENO NEGO V LETU 1999 ----- 17**AKTUALNO**

● VARNA KRI SE ZAČNE Z MENOJ ----- 18

ZANIMIVO

● PO SLEDEH ČLANKOV IZ TUJIH REVIJ ----- 20

PO SLEDEH ČASOPISNIH ČLANKOV

● SESTRA SUZY ----- 22

IZ DRUŠTEV

● OBČNI ZBOR DMSZT LJUBLJANA ----- 24

● UTRINEK IZ BENETK ----- 26

IZ SEKCIJ● KOORDINACIJSKI ODBOR STROKOVNIH SEKCIJ JE PRIPRAVIL
PRIPOROČILA ZA BOLJ KVALITETNA STROKOVNA SREČANJA 28

● DOBRA TRANSFUZIJSKA PRAKSA ----- 43

● STROKOVNO SREČANJE MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH
TEHNIKOV V ZOBOZDRAVSTVU ----- 44● POROČILO S STROKOVNEGA SEMINARJA SEKCIJE KIRURŠKIH ME-
DICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE -- 46**RAZMIŠLJANJA**● KAKO PREMAGUJEMO KONFLIKTE, TEŽAVE IN STRESE PRI
VSAKDANJEM DELU ----- 48

● IZPOVED ----- 49

S HUMORJEM JE LAŽJE IN LEPŠE

● "PASJE ŽIVLJENJE" ----- 50

UDELEŽILI SMO SE● UDELEŽILI SMO SE MLADINSKE DELAVNICE MLADI IN ISKANJE
SAMOPOTRDTITVE ----- 51**OBVESTILA**

52

SREČANJA DOMA

54

NOVO NA KNJIŽNIH POLICAH

56

SREČANJA V TUJINI

57

Vljudno prosimo, da prispevke za objavo v naslednji številki UTRIPA pošljete do 25. v mesecu
in če je le možno na disketah ali na e-mail: zveza.med.sester @ siol.net.

Uredništvo

MAREC NA ZBORNICI – ZVEZI

Petra Kersnič

Mesec marec je poimenovan po rimskem bogu Marsu (Aresu), sinu Zeusa in Here. Čaščen je bil kot pomladni bog. Slovenci poznamo marec tudi po imenih brezen, breznik, ebehtnik, mali traven, vetrnik, sušnik, postnik, cepenjaka, brstnik, ranoživen, spomladanjec in tretnik.

Pomlad se rada obleče v svetlo zelena, pastelno pisana in že po malo cvetoča oblačila, ki omogočajo zaznavanje lepote narave in življenja. Z ta čas je pogosto značilno snovanje novih idej in misli ali iskanje smelejših načrtov za začetek ali nadaljevanje zastavljene poti. To je čas za pregledovanje opravljenega dela v preteklem letu, kar se kaže skozi bilančni izkaz poslovanja v zavodih, tesno povezanih z zadnjim dnem februarja, in postavljanje planov za prihajajoče delovno leto. Tudi na Zbornici – Zvezi so bili dnevi v mesecu marcu prepoznavni po teh aktivnostih, ki bodo dobila svoj epilog na 10. redni skupščini, 15. aprila 2000.

Marčevske aktivnosti - kje smo bili in kaj smo delali:

2. marec

sestane delovne skupine za oblikovanje programa pripravništva za babice.

3. marec

- sestanek organizacijskega odbora Inštituta Republike Slovenije za varovanje zdravja za pripravo republiške proslave ob svetovnem dnevu zdravja.

7. marec

- sestanek organizacijskega odbora za pripravo 7. Simpozija zdravstvene nege in osrednje proslave ob 12. maju – mednarodnem dnevu medicinskih sester;
- sestanek delovne skupine za oblikovanje programa pripravništva za diplomirano medicinsko sestro.

10. marec

sestane delovne skupine za nomenklaturu poklicev v zdravstveni negi.

11. marec

sestane delovne skupine za oblikovanje osnutka predloga Zakona o zdravstveni negi v Mariboru.

14. marec

sestane predstavnikov Visokošolskega središča Koper s predstavniki Zbornice – Zveze, visokih strokovnih šol iz Ljubljane in Maribora ter predstavnice Razširjenega strokovnega kolegija – sestane je bil v občinski zgradbi Koper.

15. marec

- 14. seja Upravnega odbora.

16. marec

- seja Komisije za izobraževanje.

16. marec

50. seja Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego.

17. marec

- sestane Usmerjevalno-koordinacijske skupine za pripravo akcijskega plana ob 2. konferenci Evropskega urada Svetovne zdravstvene organizacije o zdravstveni negi;
- sestane s predstavniki Visokošolskega središča Koper, ki so predstavili in utemeljili pobudo za ustanovitev Visoke šole za zdravstvo v Kopru.

20. marec

- sestane Nadzornega odbora Zbornice – Zveze, na katerem so članice v skladu s Statutom Zbornice-Zveze pregledale finančno materialno poslovanje v letu 1999;
- 5. seja Koordinacijskega odbora strokovnih sekcij v Kliničnem centru v Ljubljani.

22. marec

- seja Statutarne komisije.

28. marec

- sestanek Uredniškega odbora Utripa.

28. marec

- srečanje Upravnega Odbora Zbornice – Zveze s člani Izvršilnega odbora Društva medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije-Gorenjske v Škofji Loki.

29. marec

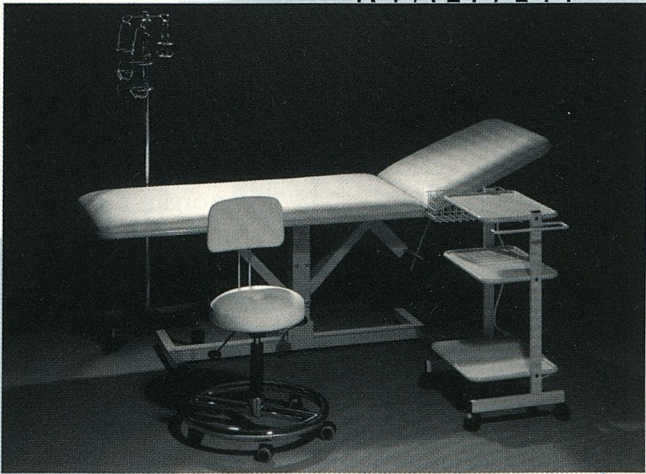
- 15. seja Upravnega odbora

DOPISANO:

Za nami je eden od mnogih 8. marcev – mednarodni dan žena. Morda po dolgih letih letos brez velike reklame in poudarjanja mnogih, že pozabljenih in hkrati izrabljenih zgodovinskih podatkov, kakor tudi dokazovanja, da je ženskam potrebno pomagati takorekoč na vseh

področjih njihovega udejstvovanja. Prav letos je obeležitev tega dne potekala bolj z željo po razpravah o položaju slovenske ženske. Pomembno je vedeti, da je malo več kot polovica prebivalcev Slovenije žensk, ki ustvarja polovico narodnega dohodka. Še vedno pa iščemo, kako bi dosegli ustrežnejši delež žensk v družbenem življenju, v ustvarjanju in v odločanju. Zdaj nam ni potrebno posegati po zahtevah za enakopravnost, zdaj enakopravnost lahko zaživimo s tem, da se vključujemo v dogajanja, da kandidiramo na položaje na vseh možnih ravneh političnega in strokovnega dogajanja. Nenazadnje gre za čas, ko nam ni več neznanka, kako izstopiti iz anonimnosti, pomembno je uveljaviti izražanje solidarnosti med ženskami samimi. V mnogih krogih, tako strokovnih kot političnih, že velja zavedanje, da, če je v stiski ženska populacija, je v stiski družina in je v stiski skoraj vsa družba. To je torej naš adut – le vnovčiti ga je treba!

**ZAUPAJTE
SLOVENSKI
KVALITETI**

izdelujemo opremo
za bolnice, ambulate
in kozmetične salone:

- pregledne mize
različnih izvedb
- vozičke za aparate
- servirne vozičke
- dvižne okrogle mize
- paravane
- stojala za infuzijo
- stopnice itd.

KOVINSKA GALANTERIJA

Novak Apolonija s.p.
OIC Trzin
Brezovce 7
1236 Trzin
Tel: +386 61 162 1263
Fax: +386 61 162 1264

NOVAK

NOVICE IZ ICN

Po prevodu pripravila Veronika PRETNAR KUNSTEK

Kloniranje, družbeno nasilje in univerzalni mednarodni jezik zdravstvene nege v prispevkih revije New International Nursing Review

Če potrebujete dodatne informacije, brez zadržkov stopite v stik z Lindo Carrier-Walker, direktorico komunikacij. e-mail: Carrwalk@uni2a.unige.ch

Mednarodna organizacija medicinskih sester (ICN) je zveza več kot 120 organizacij medicinskih sester, ki predstavlja na milijone medicinskih sester po vsem svetu. Vodijo ga medicinske sestre v korist medicinskih sester, ICN je mednarodni glas zdravstvene nege in skrbi za kakovostno nego za vse ter trdno globalno zdravstveno politiko. Prosimo, če obiščete našo spletno stran "2001 Congress Site" na <<http://www.icn.ch/Congress2001.htm>>

Sporočilo za javnost

Kloniranje, družbeno nasilje in univerzalni mednarodni jezik zdravstvene nege v prispevkih revije New International Nursing Review

Ženeva, Švica, 15. februar, 2000 - Izvirna raziskava, ki je objavljena v promocijski številki nove revije International Nursing Review, pokriva teme, kot so družbeno nasilje in etični vidiki kloniranja. V njem je tudi razprava o izzivih, na katere so naleteli pri razvoju uni-

verzalnega jezika zdravstvene nege (ICPN) in razčlemba izkušenj medicinskih sester v težavnih položajih v praksi, na primer ukrepanje ob smrti zelo mladega pacienta. Prvič v sedemdesetih letih svoje zgodovine revija predstavlja članke kolegic iz stroke.

"Pestrost snovi, perspektiv naroda in obdelanih tem je poskrbela za enkratnost te promocijske izdaje", je dejala nova urednica revije dr. Vivien de Back. "Veseli smo zaradi visokih standardov izvirnih prispevkov in zelo ponosni, da lahko našim naročnikom ponudimo tako kakovosten izdelek stanovskih kolegic."

Ta posebna izdaja vključuje tudi komentarje vodilnih osebnosti v mednarodnem zdravstvu in zdravstveni negi, vključno z gostujočimi uvodniki, ki so jih prispevali Suzanne Gordon, Diana Mason, Christopher Reeve, Kirsten Stal-knecht in Linda Thomas.

Nova številka revije seveda ni pozabila na svojo častljivo preteklost. Prva številka revije, ki je izšla januarja 1926, se je osredotočila tudi na etične vidike, zadeve iz poklicne prakse in različne poglede na vprašanja v zdravstveni negi.

Promocijska izdaja je izšla s sodelovanjem založnice Blackwell Science Ltd, Oxford, Velika Britanija, ki je vodilna založniška hiša za revije s področja zdravstva.

IZVLEČEK IZ POROČILA SESTANKA PCN (STALNEGA ODBORA DRŽAV ČLANIC EVROPSKE UNIJE) V LIZBONI OD 8. DO 11. MARCA 2000

Po prevodu pripravila: Veronika Pretnar Kunstek

NAČELNA IZJAVA STALNEGA ODBORA MEDICINSKIH SESTER EVROPSKE UNIJE O IZOBRAŽEVANJU MEDICINSKIH SESTER

Uvod

Stalni odbor medicinskih sester Evropske unije (PCN) je bil ustanovljen leta 1971. Odbor predstavlja več kot 760.000 evropskih medicinskih sester in je neodvisen evropski predstavnik tega poklica.

Članstvo sestavljajo nacionalne zveze medicinskih sester, ki so včlanjene v Mednarodno organizacijo medicinskih sester (ICN) iz petnajstih držav članic EU in pridruženih članic ter iz zvez medicinskih sester iz držav, ki pripadajo Svetu Evrope. Enkrat letno PCN skliče srečanje nacionalnih zvez medicinskih sester in strokovnih sekcij, ki se povezujejo na evropski ravni.

PCN namerava usmeriti pozornost Evropske unije na dejansko in potencialno sodelovanje medicinskih sester in zdravstvene nege, ki bi zadovoljilo zdravstvene potrebe prebivalcev celotne unije. PCN zagotavlja široko podlago za razvijanje politike in prakse ter vplivanje na sprejemanje odločitev Evropske unije na vseh področjih, ki se tičejo zdravstvene nege, vključno z delovnimi razmerami in zagotavljanjem zdravstvene nege.

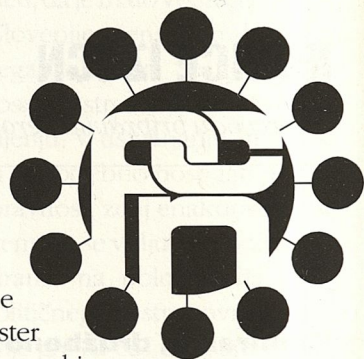
Sporazum iz Maastrichta jasno priznava vlogo EU pri promociji zdravja in preprečevanju bolezni. Določila sporazuma iz Amsterdama in imenovanje evropskega poverjenika za zdravje in varstvo potrošnikov je še dodatno poudarilo pomen evropskih zdravstvenih usmeritev. Medicinske sestre so pomemben partner pri uveljavljanju teh usmeritev.

PCN o izobraževanju meni naslednje:

- Izobraževanje medicinskih sester je stalen proces, ki vključuje bazično izobraževanje za nosilko stroke zdravstvene nege, klinične izkušnje, izobraževanje za specializirana področja in kontinuirano ter napredno izobraževanje;
- Vsi bazični programi zdravstvene nege morajo usposobiti medicinske sestre tako, da so sposobne delati tako v bolnišnici kot v skupnosti. Vse specialistično znanje in veščine, ki se jih pridobi kasneje, morajo temeljiti na teh programih. **Kandidatke za izobraževanje medicinskih sester morajo najprej uspešno zaključiti srednjo šolo in izpolnjevati pogoje, ustrezne tistim, ki se zahtevajo za vpis na univerzo;**
- Raziskave zdravstvene nege in razvijanje akademskih izpitov za zdravstveno nego je pomembno in nujno za zdravstveno varstvo in zdravstveno nego pacientov.

Osrednja vloga zdravstvene nege v sistemih zdravstvenega varstva

Zdravstvena nega igra osrednjo vlogo v sistemu zdravstvenega varstva in je glavna sila zdravstvenega varstva; je daleč največja poklicna skupina v sektorju; črpa znanje iz različnih disciplin, vključno z medicino, psihologijo in sociologijo ter preko tesnega stika med medicinskimi sestrami in pacienti. Medicinske sestre po vsej Evropi delajo na vseh področjih zdravstvenega varstva, kar vključuje, na primer, promocijo zdravja in preprečevanje bolezni, zdravstveno presejanje, institucionalno

zdravstveno nego pri akutnih in kroničnih boleznih, primarno in terciarno zdravstveno varstvo, oskrbo na domu in šolsko zdravstvo.

Trenutno veljavna zakonodaja Evropske unije zagotavlja pravico do prostega gibanja medicinskih sester. Ta zakonodaja deluje kot skupek minimalnih standardov za izobraževanje medicinskih sester že od leta 1977. Odkar je zakonodaja prišla v veljavo, je prišlo do veliko družbenih sprememb, ki so vodile do novih zdravstvenih potreb evropskega prebivalstva. Moderna zdravstvena nega se bo posledično morala odzivati na te spremembe z nadaljnjim razvojem. Izobraževanje je eno najmočnejših sredstev za uveljavljanje potrebnih sprememb v zdravstveni negi in za usposabljanje v poklicu, da bo zmožen zadovoljevati potrebe zdravstvenega varstva v naslednjem stoletju. Pomembno je vzpostaviti povezavo med teorijo, raziskovanjem in prakso, tako da se izobraževanje lahko prilagodi razvoju v zdravstvenem varstvu in obratno.

Dejavniki, ki so v zadnjih letih že vplivali na poklic medicinske sestre in prakso zdravstvene nege ter bodo po pričakovanjih vplivale tudi v prihodnosti, vključujejo:

- demografske spremembe,
- tehnološke spremembe,
- povečana pričakovanja javnosti glede zdravstvenega varstva,
- primarno zdravstveno varstvo,
- reformo zdravstvenega varstva.

Primarno zdravstveno varstvo

Eden najbolj pomembnih trendov je prenos poudarka na primarno zdravstveno varstvo, ki naj bi bilo gospodarno sredstvo za zagotavljanje visoko kakovostnih in ustreznih zdravstvenih storitev. To je ena od prednostnih nalog programa Svetovne zdravstvene organizacije "Zdravje za vse". Veliko evropskih držav je v procesu preusmerjanja svojih sredstev v primarno zdravstveno varstvo. Leta 1982 je Svetovna zdravstvena organizacija izjavila, da bodo medicinske sestre glavne nosilke zdravstvene službe, ki jo vodi primarno varstvo.

V programu "Zdravje za vse v enainvajsetem

stoletju", Evropska zdravstvena politika, Svetovna zdravstvena organizacija (ponovno) uvaža družinsko medicinsko sestro (kot je to leta 1988 priporočila Dunajska konferenca o zdravstveni negi). Po mnenju Svetovne zdravstvene organizacije je družinska medicinska sestra bistveni strokovnjak primarnega varstva, ki lahko, poleg zagotavljanja zdravstvene nege, precej prispeva k promociji zdravja in preprečevanju bolezni (v Sloveniji je to patronažna medicinska sestra z dolgoletno tradicijo).

Medicinske sestre se morajo v tem kontekstu s svojim izobraževanjem pripraviti za višjo stopnjo odgovornosti, kar se sklada z njihovo vlogo avtonomnega strokovnjaka, ki je čedalje bolj dejaven v skupnosti. Medicinske sestre pri svojem delu v skupnostih igrajo pomembno vlogo pri promociji zdravja in preprečevanju bolezni, poleg tega, da negujejo bolne in invalidne ljudi.

Definicija, vloga in funkcije medicinske sestre

Več organizacij, kot sta Svetovna zdravstvena organizacija in Svet Evrope, je izdalo priporočila glede izobraževanja medicinskih sester. Ti definirajo vlogo in odgovornosti medicinske sestre, vstopne pogoje za poklic, rezultate izobraževanja, vsebino učnega načrta in dolžino izobraževanja. Ta priporočila tudi določajo standarde poučevanja, ki veljajo za vse študentke zdravstvene nege. PCN popolnoma podpira delo teh teles pri določanju vloge, funkcije in izobraževanja medicinskih sester.

Svetovna zdravstvena organizacija (1995) medicinsko sestro definira kot:

"osebo, ki je potem, ko je bila uradno sprejeta v izobraževalni program za medicinske sestre, katerega ustreznost priznava država članica, v kateri program poteka, uspešno zaključila predpisani načrt študija zdravstvene nege in pridobila kvalifikacije, potrebne za registriranje in/ali legalno licenco za opravljanje zdravstvene nege".

Svet Evrope (1994) je vlogo medicinske sestre definiral takole:

"Vloga zdravstvene nege v družbi je pomagati posameznikom, družinam in skupinam pri do-

ločanju in doseganju fizičnega, duševnega in družbenega potenciala, to pa se opravlja v težavnem kontekstu okolja, v katerem živijo in delajo. To od medicinskih sester zahteva, da razvijejo in opravljajo funkcije, ki širijo in ohranjajo zdravje, ter preprečujejo poslabšanje zdravja”.

S kombiniranjem dela teh dveh organizacij se priznava pet glavnih funkcij medicinskih sester, in sicer:

Zagotavljanje zdravstvene nege - promocijske, preventivne, kurativne, rehabilitacijske ali take, ki pomagajo posameznikom, družinam ali skupinam;

Delovanje ekspertov zdravstvene nege v multidisciplinarnih zdravstvenih timih in v družbi;

- Poučevanje zdravstvenih strokovnjakov, študentov, pacientov in njihovih družin;
- Razvijanje prakse zdravstvene nege s kritičnim razmišljanjem, zasnovanim na raziskovanju;
- Ustrezno povečevanje aktivne udeležbe posameznikov, vključno s pacienti, družinami in skupnostmi, pri vseh vidikih zdravstvenega varstva, pospešuje samozaupanje in samoodločbo pri promoviranju zdravstvenega okolja.

Te funkcije ostajajo konstantne ne glede na kraj (dom, delovno mesto, šola, univerza, zapor, begunsko taborišče, bolnišnica, klinika primarnega zdravstvenega varstva ali kaj drugega) ali čas, v katerem se nudi zdravstvena nega, zdravstveno stanje posameznika ali skupine, ki se ji nudi zdravstvena nega, ali razpoložljiva sredstva. Medicinske sestre za izvajanje zdravstvene nege v vsaki državi pooblašča Ministrstvo za zdravstvo. Poleg tega mora zakonodaja, ki ureja zdravstveno nego v posamezni državi, vsebovati te funkcije.

Bistvene kompetence zdravstvene nege

Da bi uresničile omenjene funkcije, morajo medicinske sestre, ki so odgovorne za zdravstveno nego, dosegati določene specifične kompetence, ki so rezultat izobraževalnega programa medicinskih sester. Te kompetence so široke in predstavljajo ustrezen način za nadaljevanje, kar omogoča inovativno razvi-

janje učnega načrta.

V skladu z zakonodajo vsake države članice morajo medicinske sestre, ki so odgovorne za zdravstveno nego in delajo v poklicnih mejah svojih dejavnosti, z etičnim pristopom ter v skladu z znanstvenim razvojem in ustreznimi izkušnjami biti sposobne, da:

- Zaščitijo, vzdržujejo, obnavljajo in promovirajo zdravje posameznikov ter obvladujejo njihove življenjske fizične in duševne funkcije, pri tem upoštevajo posameznikovo osebnost, njegove ali njene psihološke, socialne, družbene, ekonomske in kulturne značilnosti;
 - Začnejo in izvedejo ukrepe za izboljševanje zdravja in preprečevanje poslabšanja zdravja posameznih pacientov, družin in skupnosti;
 - Prevzamejo odgovornost in odgovarjajo za zdravstveno nego posameznega pacienta;
 - Sodelujejo pri pregledih in zdravljenju ter v nekaterih primerih to opravijo tudi samostojno;
 - Obveščajo in dajejo navodila posameznim pacientom in/ali njihovim svojcem;
 - Poučujejo študentke in kolegice;
 - Sledijo raziskovalnim in razvojnim dejavnostim, uporabljajo in sodelujejo v njih ter zagotavljajo kakovost zdravstvene nege;
 - Načrtujejo svoje delo, delo v skupinah, nadzorujejo delovne time in sodelujejo z drugim osebjem ter so preko svojega poklicnega polja sposobne multidisciplinarnega in medpoklicnega reševanja vprašanj zdravstvenega varstva;
- Zagotovijo kontinuiteto poklicnega razvoja in izobraževanja.

Učni načrt za izobraževanje medicinskih sester

Za doseganje zahtevanih rezultatov izobraževanja medicinskih sester je potrebno določiti kriterije v zvezi z:

- Vpisnimi pogoji;
- Trajanjem izobraževanja;
- Zahtevami glede organizacije izobraževanja;
- Vsebino teoretičnega in kliničnega izobraževanja.

Učni načrt za medicinske sestre mora biti zasno-

van na jasnem pojmovanju posameznika, socialnega in fizičnega okolja, zdravja in zdravstvene nege. Študentke morajo začeti s študijem o zdravju in zdravi osebi, preden se lotijo študija zdravstvene nege. Vendar PCN meni, da je pomembno študij zdravja in zdrave osebe ves čas vključevati v celotno izobraževanje.

Vpisni pogoji

Študentke zdravstvene nege morajo najprej uspešno zaključiti srednjo šolo ter izpolnjevati pogoje, ki se zahtevajo za vpis na univerzo. Za vstop v izobraževanje medicinskih sester se zahteva vsaj dvanajst let prejšnje izobrazbe.

Trajanje izobraževanja

Dolžina programa mora zadostovati za doseganje določenih kompetenc, program ne sme biti krajši od treh let. Izobraževanje medicinskih sester mora vključevati teoretični in klinični pouk, ta pouk mora potekati v izobraževalni instituciji. Potrebno je vzdrževati razumno razmerje med teoretičnim in kliničnim izobraževanjem, praksa pa se mora ves čas vključevati v izobraževalni program.

KOMENTARJI ORGANIZACIJ MEDICINSKIH SESTER O VPLIVU NA ZDRAVJE, KI GA IMA ŠIRITEV EVROPSKE UNIJE V CENTRALNI IN VZHODNI EVROPI

Delovna sila

Je bistvena pri katerikoli zdravstveni službi, ker je zagotavljanje zdravstvenega varstva delovno intenzivna panoga in je kakovost storitev odvisna od kakovosti in usposabljanja medicinskih sester. V tem sistemu so medicinske sestre glavna opora, vendar:

- so zaposleni v zdravstvu v centralni in vzhodni Evropi med najslabše plačanimi delavci.
- Poglavitne reforme zdravstvenih sistemov, prehajanje na sisteme na osnovi zavarovanja, kar pri medicinskih sestrah povzroča zmedo in

zaskrbljenost (zamude pri izplačevanju plač, pomanjkanje virov in opreme, opuščanje državnih pokojnin, ki pomeni negotovo finančno prihodnost, in zelo zaskrbljujoč sistem neformalnega plačevanja/korupcije na vseh ravneh!)

- Nizka morala, na Poljskem, na primer, so nekatere medicinske sestre zaradi težav v državnem sektorju zapustile državni sistem in se uveljavljajo kot alternativni terapevti.
- Nedavna decentralizacija oblasti in proračunov zdravstvenega varstva na Poljskem je privedla do politike "deli in vladaj" ter do ogromnih razlik v plačah in delovnih razmerah medicinskih sester po vsej državi; pogosto so zadnje, ki dobijo plače. Ni centraliziranega spremljanja plač in delovnih razmer. Zdravstveni delavci in pacienti niso bili pripravljeni na spremembe, niti jih ne razumejo.
- V Estoniji se medicinske sestre borijo za povečanje plač - sedanje plače (0,7 dolarja na uro) se niso spremenile že pet let! Medicinske sestre se zdaj pripravljajo na stavko, ker ne vidijo drugega načina za doseganje napredka.
- Posledica naštetega je, da imajo medicinske sestre predolg delavnik, ker primanjkuje delovne sile in ker je plača tako slaba, da morajo delati nadure. To nujno znižuje kakovost zdravstvene nege.
- Zdravstveni delavci v centralni in vzhodni Evropi so večinoma ženske (veliko več je zdravnic kot pa zdravnikov), vendar nimajo prilagodljivega delavnika.

Stalne težke delovne razmere, nizke plače, nizka morala in nizek status bo v prihodnosti najverjetneje povzročil resne težave zaradi pomanjkanja delovne sile v zdravstvenem sektorju. Do sedaj se "zdravstva" in "zdravstvenih delavcev" ni dojemalo kot pomembnih delov procesa reforme ali točk na dnevnem redu širitve Evropske Unije.

Združevanje Evropske Unije ne bo učinkovito brez konkretne, ciljno zasnovane podpore javnim službam, kot je zdravstveni sektor, ker slednji zaposluje

veliko ljudi in bo imela njegova učinkovitost pri promociji zdravja ter zdravljenju bolezni velik vpliv na državljane.

Svobodno gibanje

Kar nekaj držav članic Evropske Unije se zdaj sooča z resnim pomanjkanjem medicinskih sester (na primer Velika Britanija, Irska, Nizozemska in Švedska). V Veliki Britaniji je vodstvo Nacionalne zdravstvene službe izdalo smernice, s katerimi bi podjetja odvrnila od tega, da bi privabljala v državo medicinske sestre, iz držav, v katerih imajo težave pri iskanju in usposabljanju medicinskih sester.

Vendar pri prej opisanem delovnem okolju obstaja nevarnost, da bo to pritegnilo medicinske sestre iz centralne in vzhodne Evrope, še posebej, če bodo plače, delovne razmere in dostop do nadaljevalnega poklicnega izobraževanja boljši v obstoječih državah članicah Evropske Unije.

Svobodno gibanje mora spremljati razvoj socialne dimenzije Evropske Unije v državah, ki se pripravljajo na vstop (delovne razmere, zagotavljanje izobraževanja in usposabljanja).

Evropska Unija mora pretehtati širjenje dobre prakse pri novačenju velikega števila medicinskih sester iz drugih držav ter razmisliti o učinku, ki ga bo to imelo na države z omejenimi viri za usposabljanje zdravstvenih strokovnjakov.

Javno zdravstvo/Primarno varstvo

Primarno varstvo v teh državah ni tako dobro uveljavljeno. Pogosto pride do prevelikega števila zdravnikov, ki so ozko specializirani.

Poljska je nedavno sprejela model neodvisnih zdravstvenih centrov iz Češke republike, ki ga delno financirajo regionalne zdravstvene oblasti. Te centre ustanovijo zdravniki in medicinske sestre, ki v njih delajo. Še vedno pa je v tem novem sistemu veliko težav in v Estoniji imajo medicinske sestre zelo malo neodvisnosti, delajo samo za družinskega zdravnika.

Na Madžarskem so bile ustanovljene neodvisne patronažne skupine, ki jih vodijo medicinske sestre in podpira program financiranja PHARE v

okviru Evropske Unije, pri tem pa sodeluje tudi Madžarska zbornica zdravstvene nege.

V vseh državah se premika v smeri promocije zdravja. Baltske države in Poljska se lotevajo inovativnega dela za zdravje žensk (programi preseganja itd). Ker pa medicinske sestre niso udeležene pri sprejemanju odločitev glede zakonodaje, je, na primer v Estoniji, odgovornost za promocijo zdravja v celoti stvar zdravnikov. V Romuniji zdravniki pritiskajo na medicinske sestre, da bi jih obdržali v položaju svojih medicinskih pomočnic.

Na Poljskem je veliko zdravstvenih vprašanj, povezanih z življenjskim slogom (kajenje, alkohol in prehrana) - na teh področjih obstaja velik potencial za medicinske sestre primarnega varstva, ker lahko nudijo nasvete/informacije - če se jim omogoči usposabljanje (npr. tehnike odvajanja od kajenja). Na tem področju so viri in omrežno sodelovanje z drugimi medicinskimi sestrami zelo pomembni.

Zdravstvene prioritete v državah, ki se pripravljajo na vstop, se lahko razlikujejo od prioritete članic Evropske Unije, na primer po življenjskih slogih in težavah pri duševnem zdravju. Te prioritete se bodo morale pokazati v prihodnjem delu javnega zdravstva Evropske Unije.

V teh državah je veliko možnosti za izmenjavo izkušenj in za razvijanje vloge medicinskih sester primarnega varstva, vendar to pomeni, da jim je treba zagotoviti večjo besedo pri zakonodajnih/ zdravstvenih reformah, ki potekajo.

Zdravje in varnost

Centralna in vzhodna Evropa ima zgodovino industrij v državni lasti, ki jim tradicionalno ni bilo treba sprejeti odgovornosti za varnost. Zdaj se pojavljajo nove industrije, za katere veljajo strožja pravila, vendar je sistem še vedno dovozen za podkupnine itd.

Medicinske sestre na področju medicine dela na Poljskem, Češkem in na Madžarskem se razvijajo v vlogi, ki je bližja vlogi medicinskih sester v Veliki Britaniji (v preteklosti je ta vključevala predvsem oskrbo delavcev z blažji-

mi obolenji). Medicina dela je področje, ki ga je Evropska Unija že zdavnaj uredila z zakoni, tako da imajo te medicinske sestre lahko zelo pomembno vlogo pri pripravi na vstop v Evropsko Unijo.

Direktive Evropske Unije za pomoč močno učinkujejo na politike v zdravstvenem sektorju, ki se tičejo varnejše obravnave pacientov. Njihovo udejanjanje v centralni in vzhodni Evropi bo zahtevalo velike investicije - usposabljanje in opremo.

Sprejemanje obstoječe zakonodaje Evropske Unije, ki močno vpliva na zdravstveno nego, bo zahtevalo dodatne vire in usposabljanje - to drži tudi za primere dragocene izmenjave dobre prakse z državami članicami Evropske Unije. Primer takšnega vplivanja je vpliv direktiv glede delovnega časa na oblikovanje izmen medicinskih sester, delavnika itd. Nekatere medicinske sestre na Poljskem na primer delajo neprekinjeno šestintrideset ur zaradi pritiskov vodstva in potreb po denarju.

Izobraževanje medicinskih sester

Izobraževanje je bistveno za razvoj zdravstvene nege in zdravstvenega varstva, posebej zaradi potrebe po pridobivanju novih veščin in dela v spreminjajočem se okolju zdravstvenega varstva. Prav tako predstavlja pomemben vidik "acquis communautaire" (celote do sedaj doseženega poenotenja zakonodaje).

Leta 1977 vpeljane direktive za medicinske sestre v splošnem varstvu, ki določajo minimalne standarde za vsebino izobraževanja in zagotavljajo sistem avtomatskega priznavanja splošnih kvalifikacij zdravstvene nege v vsaki državi članici Evropske Unije, so pomemben minimalni standard za vse države. Sistemi izobraževanja v centralni in vzhodni Evropi se prilagajajo visokošolskemu izobraževanju medicinskih sester. Vendar se, na primer v Romuniji, pomočniki v zdravstveni negi še vedno usposabljujejo vsako leto kljub izobraževalnim standardom, ki jih določajo direktive Evropske Unije.

Obstajajo tudi težave pri financiranju usposab-

ljanja, ki vzdržuje raven veščin medicinskih sester ter dopolnjuje veščine medicinskih sester, ki so se izobraževale po starem sistemu - nadaljevalnega poklicnega usposabljanja in specialističnega izobraževanja po bazičnem izobraževanju.

Storjen je bil premik v smeri novih načinov izobraževanja (še posebej načina, ki je zasnovan na kompetenci), pomembno je, da imajo medicinske sestre v centralni in vzhodni Evropi dostop do teh razprav na ravni Evropske Unije in možnost za izmenjavo izkušenj pri razvoju izobraževanja medicinskih sester z drugimi državami.

Od vseh držav, ki se pripravljajo na vstop, se bo zahtevalo, da se držijo določil direktiv Evropske Unije za medicinske sestre v splošnem varstvu glede vsebine in trajanja izobraževanja medicinskih sester. Organizacije medicinskih sester v teh državah potrebujejo pomoč pri lobiranju z vladami in uveljavljanju potrebnih sprememb. Stalni odbor medicinskih sester Evropske Unije (PCN) namerava pripraviti seminar/delovno skupino, ki se bo lotila tega vprašanja.

Skupine zdravstvene nege v Evropski Uniji se tudi trudijo vzpostaviti skupni okvir specialističnega izobraževanja medicinskih sester, kar bo povečalo zavest o pomenu takšnega usposabljanja in poskušalo v državah uvesti večjo preglednost. Te poteze so zamišljene tako, da dopolnijo obstoječi sistem priznavanja bazičnega izobraževanja medicinskih sester, ki ga vsebujejo direktive Evropske Unije. Takšen razvoj lahko okrepi delo organizacij medicinskih sester v državah centralne in vzhodne Evrope, ki se pripravljajo na vstop v Evropsko Unijo.

Zastopanje/Organizacije medicinskih sester

V centralni in vzhodni Evropi obstajajo poklicne organizacije medicinskih sester, ki se razlikujejo po velikosti in vplivu. Nekatere so vključene v pogajanja o plačah (npr. Estonija),

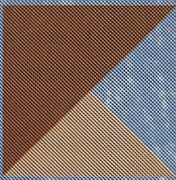
druge ne. Praviloma v teh državah obstajajo veliki sindikati za javni sektor (negospodarstvo), ne pa posebni sindikati za medicinske sestre.

Ena glavnih težav je pomanjkanje dostopa in vlaganja v reformo zdravstvenega varstva, ki poteka. V Estoniji, na primer, medicinske sestre, za razliko od zdravnikov, nimajo predstavnic v zakonodajnih komitejih, ki sestavljajo novo zdravstveno zakonodajo, čeprav je Estoniji končno uspelo, da je na Ministrstvu za socialne zadeve zagotovila mesto Vladni glavni medicinski sestr. Romunija še vedno nima predstavnic medicinskih sester na vladni ravni, na nacionalni ravni pa ni registra medicinskih sester. Organizacije medicinskih sester in drugih nevladnih organizacijah vlada ne priznava kot partnerje.

Evropska Unija mora pomagati pri razvi-

janju močnih avtonomnih poklicnih organizacij, če hoče razviti zdravstveno nego in uveljaviti glas poklica na nacionalni ravni, tako da bodo reforme odsevale realnost prakse in bodo medicinske sestre lahko polno sodelovale pri dnevnem redu Evropske Unije za javno zdravstvo in zdravstvene raziskave.

Organizacije medicinskih sester v državah članicah Evropske Unije so priznale potrebo po sodelovanju, npr. Skandinavske države z Baltskimi državami, velika Britanija z Romunijo in zdaj morda tudi s poljsko in madžarsko organizacijo medicinskih sester, pri dvigovanju vrednosti zdravstvene nege v času, ko se te države soočajo z do sedaj najbolj resnim padcem v morali, novačenju in obnašanju.

KOPITARNA

SEVNICA

VAŠE
NOGE
SE JIM
NE BODO
MOGLE
UPRETI

Kopitarna Sevnica d.d.
8290 Sevnica,
Prvomajska 8, Slovenija
Telefon: +386 608 41 234, 41 589,
41 409, 41 053, 41 237, 41 605
Telefax: +386 608 41 511
E-mail: prodaja.kopitarna@siol.net
www.kopitarna-sevnica.si

POROČILO O DELU RAZŠIRJENEGA STROKOVNEGA KOLEGIJA ZA ZDRAVSTVENO NEGO V LETU 1999

Tatjana Geč

V letu 1999 smo člani Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego imeli 7 rednih sej. Stalne strokovne skupine so se sestajale glede na naloge in zadolžitve, ki so jim bile dodeljene. V letu 1999 je začela s svojim delom tudi Stalna strokovna skupina za ambulantno in dispanzersko varstvo v osnovni zdravstveni dejavnosti.

Člani RSKZN smo v letu 1999 izvedli naslednje aktivnosti:

1. Potrdili smo kategorizacijo bolnikov po stopnjah zahtevnosti zdravstvene nege v kliničnem centru, kar bo preneseno v vse bolnišnice.
2. Sprejeli smo program razvoja zdravstvene nege v bolnišnični dejavnosti, ki je zaključen.
3. Sprejeli smo program razvoja zdravstvene nege v patronažnem varstvu, ki je zaključen.
4. Sodelovali smo pri prenovi šolskega programa tehnik zdravstvene nege.
5. Obravnavali smo gradivo Delokrog - naloge, zahtevnosti in odgovornosti delovnega mesta - nosilke zdravstvene nege, diplomirane medicinske sestre.
6. Seznanili smo se z razvojem reševalne službe v prihodnosti in nanj dali pripombe.
7. Obravnavali smo pravilnik o preprečevanju bolnišničnih okužb.
8. Obravnavali smo kadrovske normative za bolnišnično zdravstveno nego po kategorijah zahtevnosti.
9. Obravnavali smo predlog Standardizacije prostorov in opreme v slovenskem zdravstvu in nanj dali pripombe.
10. Seznanili smo se z računalniško informacijskim sistemom patronažne zdravstvene nege.
11. Seznanili smo se s predlogom Nacionalnega programa zdravstvenega varstva R Slovenije - zdravje za vse do leta 2004 in se strinjali z amandmajem Zbornice zdravstvene nege,

ki je bil posredovan Majdi Kragelj - Zbačnik, predsednici odbora za zdravstvo pri državnem zboru.

12. Seznanili smo se z zadolžitvami Zdravstvenega sveta, kar bomo realizirali v začetku leta 2000.
13. Zaključili smo delo na Elaboratu patronažnega varstva Realno stanje patronažnega varstva v Sloveniji v letu 1997, na podlagi katerega smo pripravili Nove usmeritve razvoja patronažnega varstva v Sloveniji.
14. Zdravstvenemu svetu smo posredovali Kadrovske normative za bolnišnično zdravstveno nego po kategorijah zahtevnosti, pripombe na Standardizacijo prostorov in opreme v slovenskem zdravstvu in Nove usmeritve razvoja patronažnega varstva v Sloveniji.
15. Sodelovali smo z ZZN in nadaljevali z delom treh delovnih skupin: program kakovosti v zdravstveni negi v Sloveniji, projekt organiziranja negovalnih oddelkov - ustanov v Sloveniji in priprava temeljnih obrazcev za dokumentiranje zdravstvene nege.
16. Redno smo izvajali naloge, za katere smo bili zadolženi.

Člani RSKZN smo se udeležili različnih posvetov in razgovorov, ki so jih organizirali Zbornica zdravstvene nege, Kolaborativni center Maribor za primarno zdravstveno nego, Sindikat delavcev v zdravstveni negi in ostali.

Ob zaključku pa moramo poudariti, da še vedno ni pravno formalno veljaven dokument Razmejitev nalog v zdravstveni negi in še ni sprejet dokument Organizacija službe zdravstvene nege v zdravstvenih zavodih. Prav tako še vedno čakamo na pravno formalno veljavno priznanje Zbornice zdravstvene nege in sprejetjem Zakona o zdravstveni negi.

VARNA KRI SE ZAČNE Z MENOJ

Damjan Slabe

Naslov prispevka je pravzaprav dobesedni prevod letošnjega gesla Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) in Mednarodne federacije društev Rdečega križa in Rdečega polmeseca (MFRK) ob 7. aprilu - Svetovnem dnevu zdravja. Vendar pa smo člani delovne skupine za pripravo aktivnosti na državni ravni ob letošnjem Svetovnem dnevu zdravja, ki se je sestala na Inštitutu za varovanje zdravja, kmalu prišli do ugotovitve, da tak prevod za slovenske razmere ni povsem ustrezen: sporočilo lahko preveč asociira na avtotransfuzijo, kot sicer varen način oskrbe z lastno krvjo, zanemarija pa solidarnostni vidik krvodajalstva, ki je v Sloveniji najpomembnejši način zagotavljanja oskrbe bolnikov s krvjo. Prav zato se je članom skupine zdelo pomembno, da najdemo prevod, ki bi ustrezno poudaril načelo solidarnosti ter krati zaobsegel tudi cilj SZO in MFRK, da moto vzpodbudi k razmišljanju in odgovornosti vsakega posameznika o skrbi za varno kri.

SZO in MFRK poudarjata, da je varnost krvi odvisna od mnogih dejavnikov in ukrepov. Začne se že z vabljenjem krvodajalk in krvodajalcev v varnih časovnih premorih. Da bi zagotovili varnost krvi, mora njen odvzem potekati v čistem okolju, poskrbeti je treba za ustrezno testiranje krvodajalcev, pravilno shranjevanje krvi in pravilno klinično uporabo transfuzije, za kar skrbi transfuzijska služba.

V Sloveniji letno daruje kri približno 100.000 krvodajalk in krvodajalcev, kar predstavlja 5 % celotne populacije. Tak odziv zagotavlja, da smo samozadostni v preskrbi s krvjo in da je ni potrebno uvažati. Od leta 1945 do 1999 smo v Sloveniji imeli že 4.026.919 obiskov na krvodajalskih akcijah, darovanih pa je bilo 1.488.448 litrov krvi. Začetki organiziranega krvodajalstva v Sloveniji segajo v leto 1945, ko je bilo 4. junija konzerviranih prvih 19 steklenic krvi. Ta dan praznujemo kot Dan krvodajalstva. Leta

1953 je organizacijo krvodajalskih akcij prevzel Rdeči križ Slovenije. V slovenski koncept krvodajalstva so poleg Rdečega križa Slovenije vpeti še Zavod Republike Slovenije za transfuzijo krvi v Ljubljani ter 10 transfuzijskih oddelkov pri regijskih bolnišnicah. Transfuzijska služba skrbi za oskrbo bolnikov z varno krvjo, medtem ko je vloga Rdečega križa organizacija krvodajalstva. To nalogo opravlja Rdeči križ Slovenije kot javno pooblastilo z mrežo 56 območnih združenj.

Medicinske sestre in zdravstveni tehniki (pa tudi drugi zdravstveni delavci) smo v preskrbo s krvjo vpeti na različne načine: v najširšem smislu že s celotno paletto preventivnih prizadevanj; mnogi med nami kot sodelavci Rdečega križa Slovenije (RKS), za kar je RKS leta 1998 Zvezo društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije odlikoval z Srebrnim znakom RKS, pri osveščanju najširše javnosti o pomenu dajanja krvi; drugi kot zaposleni v transfuzijski dejavnosti; in končno tudi vsi tisti, ki vrečko s to nenadomestljivo življenjsko tekočino namestijo na stojalo in poskrbijo, da kri enakomerno teče v bolnikovo veno... Mnogi zdravstveni delavci pa smo tudi krvodajalci. V kritičnem obdobju prehoda na neplačano, anonimno in prostovoljno krvodajalstvo v Sloveniji leta 1953 so bili prav zdravstveni delavci tisti, ki so, kot požrtvovalni krvodajalci, zagotovili zadostne količine krvi.

Rdeči križ Slovenije deluje, tako kot celotno mednarodno gibanje RK, v skladu s sedmimi temeljnimi načeli: t.j. načelo humanosti, nepristranosti, nevtralnosti, neodvisnosti, prostovoljnosti, enotnosti in univerzalnosti. Prav načelo humanosti poudarja, da si RK s svojo dejavnostjo prizadeva na mednarodni in državni ravni preprečevati in lajšati človeško gorje v vseh okoliščinah. Ščititi želi zdravje in življenje ter zagotoviti spoštovanje človekove osebnosti. Načelo nepristranosti pa opredeljuje, da or-

ganizacija ne dela razlik med ljudmi po narodnosti, rasi, veri, socialnem stanju ali politični pripadnosti. To so poudarki, ki so značilni tudi za poklicno etiko medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije, ki je zapisana v našem Kodeksu etike.

Prizadevanja RKS bodo v prihodnje usmerjena v vzpodbujanje ljudi za zdrav način življenja in v ozaveščanje, da si z dajanjem krvi zagotovijo višjo zdravstveno raven; v zavedanje, da je vsakdo tudi potencialni prejemnik krvi. RKS si je postavil za temeljni cilj zagotavljati tolikšno število krvodajalcev, ki bo učinkovito pokrivalo potrebe zdravstva po krvi tudi v novih družbeno-ekonomskih in socialnih razmerah ter v času približevanja Slovenije Evropi. V času preorientacije družbene ureditve ter spre-

memb v gospodarstvu pomeni to veliko odgovornost, pa tudi izziv.

Prav načela prostovoljnosti, neplačanosti in anonimnosti so se v 47 letih pokazala kot dober temelj za preskrbo s krvjo. Skrb za zdravje vsakega posameznika in najširše družbene skupnosti pomeni tudi skrb za varno kri. Kajti zdrav človek ima tudi zdravo kri. Vsakdo je tudi potencialni prejemnik krvi, pri tem pa si lahko pomagamo le ljudje med seboj. Varna kri mora biti naša skupna skrb in odgovornost vsakega posameznika. Prav to pa želi poudariti slovenski prevod gesla SZO in MFRK ob letošnjem Svetovnem dnevu zdravja "Kri rešuje življenje. Moja kri-varna kri. Zame, zate, za vsakogar." Le varna kri zares rešuje in ohranja življenja.

Comfeel : Nega rane

Inovativni izdelki za nego rane

Purilon gel je hidrogel za nežno avtolitično čiščenje rumenih in črnih nekroz. Narejen je iz naravnih sestavin in ne vsebuje dodatkov, ki bi lahko zavirali proces celjenja rane. **Purilon** gel je edini hidrogel, ki vsebuje alginat in CMC. Posebna sestava mu omogoča, da hkrati učinkovito vlaži rano in odlično vpija izloček. Možnost izliva gela iz rane in s tem draženje okolišne kože je bistveno manjša, kot pri podobnih izdelkih.

Embalaza omogoča enostavno enoročno nanašanje tudi na težko dostopna mesta.

Purilon gel menjamo vsake tri dni. Ostanke gela izperemo iz rane s fiziološko raztopino ali s tekočo vodo.

Purilon gel prekrijemo z zelo vpojno oblogo (alginat, hidrokoloid ali gaza).

Uvoz in distribucija: Sanolabor d.d., Leskoškova 4, Ljubljana,
Zastopanje in brezplačni vzorci: Coloplast Podružnica Ljubljana, Prušnikova 1, Ljubljana, tel.: 061 152 74 40

Comfeel :

Purilon je registrirana blagovna znamka družbe Coloplast A/S, DK-3050 Humlebaek, Danska
Ponatis prepovedan

PO SLEDEH ČLANKOV IZ TUJIH REVIJ

Petra Kersnič

V reviji Pfllege aktuel 3/2000 je Franz Wagner, predsednik nemškega združenja izvajalcev zdravstvene nege, pod zanimivim naslovom "Zdravstvena nega v razcvetu" zapisal nekaj zanimivih podatkov in razmišljanj ter prikazal razmere v nemški zdravstveni negi. Da bi lahko primerjala naš položaj, sem pripravila povzetek njegove razprave, ki prikazuje zanimive aktivnosti.

"Reformiranje zdravstvenega varstva kot sistema v preteklem letu terjajo razprave še naprej, čeprav je sistem eden uspešnejših na svetu. Še posebej je potrebno poudariti, da je za osebe v zdravstveni negi veliko možnosti, da zdravstveno nego na različnih področjih nanovo definira. Nemško združenje je prevzelo iniciativo za to, da bi se slišal glas izvajalcev zdravstvene nege, da se poleg novih definicij tudi nanovo postavi vloga zdravstvene nege.

V preteklem letu je bila zdravstvena nega zahvaljujoč se medijem politično in organizacijsko priznana. Letos so ustvarjeni pogoji za uveljavljanje samostojnosti zdravstven nege in za razprave o izobraževanju, kar ocenjujejo kot prednostni politični nalogi.

Z dosego samostojnosti zdravstvene nege želijo doseči ustreznejši položaj v sistemu celotnega zdravstva. Reformo izobraževanja usmerjajo v spremembe v praksi. Zdravstvena nega bolnih, otrok, starih in podobno, kot so jo do nedavnega poznali, je v praksi skoraj že izginila – pojavila se bo nova kvaliteta. Delovno področje izvajalcev zdravstvene nege postaja vse širše, spreminja se delo na klinikah, v domovih za stare in na domovih samih.

Združenje spremlja vse te procese in preko političnega delovanja podpira vse izvajalce zdravstvene nege na vseh ravneh. Pomembne so aktivnosti na področju usmerjanja in svetovanja.

Nemško združenje bo gostilo 51 evropskih držav na 2. konferenci Svetovne zdravstvene organizacije o zdravstveni negi, ki bo junija 2000 v Münchenu z osrednjim motom – Zdravje 21.

Glavna želja Nemškega združenja pa je, da bi svojim prebivalcem nudili zdravstveno nego na najvišji možni ravni. Takšno kakovost je možno doseči le z zelo strokovnim delom, so vzpodbudni zaključki članka.

DOPISANO

Tudi naši ideali o umestitvi zdravstvene nege v sistem zdravstva niso drugačni, niti ni drugačno naše stališče o izobraževanju za potrebe strok glede na načela Nemškega združenja. Veliko ali skoraj vse smo si prizadevali za ureditev razmer v stroki v Sloveniji v predlogu zakona o zdravstveni negi, ki se ga lahko spomnimo iz Utripa v juliju 1997 – ko smo ga tudi predali Ministrstvu za zdravstvo. Zakon je od tiste prve verzije pa do zdaj, ko pišemo leto 2000, doživel najmanj dvajset verzij in, ko bo zagledal luč za parlamentarni postopek, bomo govorili že o ne vem kateri verziji. Zagotovo bo najpomembnejše dejstvo, da bo stroka zdravstvene nege dobila zakonske okvire, znotraj katerih bo razrešenih veliko vprašanj, katerih reševanje zdaj ni nikjer zapisano. Politično bi lahko ocenili sprejem zakona kot velik, če ne največji dogodek za stroko in njeno javnost, kajti s tem sprejemom nastanejo tudi okoliščine za spremembe, ki so motor napredka. V ozadju pa nas čaka tudi naslednji velik korak – priznanje Zbornice zdravstvene nege in njenih javnih pooblastil.

Nenazadnje nas hrabri dejstvo – kaj pa lahko spreminjaš, če imaš malo ali sploh ničesar nimaš?

bado
SLOVENIJA

Zastopnik in distributer:

INN d.o.o.

Košnica 61b

3000 CELJE

tel.: 063 4910340

fax.: 063 4910341

ZA PRIJETNO POČUTJE VAŠIH NOG NA DELOVNEM MESTU IN V PROSTEM ČASU

Edini cokli na svetu z vzmetjo, ki ublaži težke pritiske, ki so jim vaše noge izpostavljene vsak dan. Ta vzmet iz specialnega jekla je bila testirana v najboljših evropskih laboratorijih in zdaj predstavlja osnovo za te zelo zanesljive in obstojne končne proizvode.

Vzmet napravi cokol udoben in elastičen, odstrani udarce na nogo in tako zmanjša utrujenost. Tako ne boste občutili vsake neravne in trde podlage kot je beton ali asfalt, kar je zelo pogost vzrok za poškodbe nog.

STOMA CENTER SANA
Gosposka 7
CELJE

STOMA CENTER SANA
Šlandrov trg 21
ŽALEC

STOMA CENTER SANA
Mlinska 22
MARIBOR

STOMA CENTER SANA
Bohoričeva 11
KRŠKO

SANOLABOR
DIAFT

SESTRA SUZY

In zdravje? - Delo 19.2.2000 - Dušan Keber

Priznajte: ljubeznivost prodajalk in prodajalcev v trgovinah vas radosti. Pri blagajni se vam prijazno nasmehnejo, pomagajo vam zlagati nakupljene reči v vrečke, poslovijo se od vas in vam voščijo za novo leto. Tudi vedenje, da gre za priučeno, poklicno prijaznost, vas ne moti preveč: celo odigran nasmešek zbudi neskončno lepša čustva kot z dolgočasen ali osoren izraz na obrazu. Še predobro imate v spominu, kako ste v nekdANJI državi enakosti in bratstva krotili v sebi gnev, da ste prodajalko, ki vas nikakor ni hotela opaziti, sploh zmogli dovolj obvladano opozoriti na svojo prisotnost.

Vaša cinična misel, da je to zato, ker imate pred seboj ali pa vsaj v bližini lastnika, ki mu gre za to, da bi postali njegova stalna stranka, velja smo za majhne trgovine. V velikih blagovnicah so lastniki daleč, nobenega razloga ni, da bi prodajalce misel na njihov dobiček spravljala v ekstazo. Kaj jih je spremenilo? Plačilo po delu, nagrajevanje prijaznosti, strah pred izgubo službe, hitrejša napredovanje? Ali morda občutek pripadnosti ustanovi, kjer si služijo kruh? Ali naši delodajalci in delojemalci že ustvarjajo nekaj, kar imenujemo socialni kapital?

Nobenega namena nimam, da bi napisal kratko hvalnico tržnemu gospodarstvu. Poleg tega nekatere javne službe nikoli ne bodo v celoti podvržene tržnim zakonitostim. Ali si lahko predstavljate sodnika, ki bi privatno delil pravico? (Je pa res, da bi na zasebnih sodiščih zelo naglo odpravili zaostanke in celo goljufi bi v čakalnicah sodnih dvoran dobili skodelico kave.)

Ali sta hlad in neprijaznost v naših odnosih v resnici posledica donedavne odsotnosti tržnih zakonitosti? Ali zaposleni v javnih službah nikoli ne bodo ljubeznivi s svojimi strankami?

Skoraj dvajset let je tega, kar se je v naši bolnišnici zaposlila medicinska sestra Suzy iz Amerike. V Slovenijo se je priselila pol leta prej z možem Slovencem, v nekaj mesecih se je naučila ljubko zaobljene slovenščine in takoj zatem je pričela delati na ambulantnem oddelku.

Sestra Suzana je prišla iz zasebne bolnišnice v državno, vendar je trdila, da za zdravstvenega delavca, ki ima rad svoj poklic, med njima ni razlike. Že kar na začetku jo je osupnilo dolgo trajno čakanje bolnikov v čakalnicah in trmoglavila je z različnimi predlogi, kako bi ga odpravili. Njena močna volja pa ni mogla premagati še močnejše

nepripravljenosti, na katero je naletela. Poznavalsko smo se ji nasmihali in jo prepričevali, da se morat za disciplino pri naročanju na uro v Sloveniji zamenjati vsaj še dve generaciji zdravnikov in bolnikov.

Ker je torej čakanje ostalo, se je odločila, da ga bo naredila bolj znosno. Problema se je lotila zdravorazumsko: postavila se je v vlogo čakajočega bolnika. Kmalu je bila prepričana, da gre velik del slabe volje in napetosti na račun naslednjih dejstev: 1. bolnik ob prihodu ne dobi dovolj informacij, zlasti pa ne izve, kdaj bo na vrsti; 2. med čakanjem se nihče ne zmeni zanj, zato ga obhaja misel, da so ga pozabili; 3. ker ni seznanjen z dejavnostmi, ki potekajo za različnimi vrati, postaja sumničav, da se drugi bolniki vrivajo predenj. Predlagala nam je zvočno ali svetlobno izklicavanje števil, ki bi jih bolniki dobili ob prijavi. Tako bi lahko čakajoči vsak trenutek ocenil, kdaj bo na vrsti, in bi med čakanjem lahko kaj postoril: lahko bi se odpravil, v knjigarno ali do kioska ali bi opravil sprehod v bolnišničnem parku. Pa se je pri nekaterih oglasila lažna humanost: ogorčeno so ugotovili, da ljudje niso številke. Že morda kje v tujini, pri nas pa cenimo človeka. Tako še z enim od njenih predlogov ni bilo nič. (Sam sem še danes prepričan, da je številka, ki dokazuje tvoj obstoj in razvrstitev med drugimi čakajočimi, neskončno boljša od skupinske anonimnosti.) Zato je Suzana oblepila stene hodnika z različnimi navodili in zdravstvenimi informacijami, ki so čakajoče obveščale, kratkočasile in vzgajale. Precej časa je prebila med bolniki v čakalnici: v primernih presledkih je obhodila vse čakajoče in jim namenila kak podatek ali bodrilno besedo, ob lepem vremenu jih je usmerjala v park. Imela je skoraj neizogibljiv občutek, h kateremu od čakajočih mora prisesti in pokramljati; ob tem je marsikaj prepoznala huje prizadetega bolnika in posredovala pri zdravniku, da ga je pregledal prednosno.

Njeni inovativnosti so nekega dne spodrezali kri-la. Predlagala je nakup nekaj revij in časopisov, ki bi jih imeli čakajoči bolniki na voljo. Ker bolnišnica ni imela sredstev, je pričela prinašati revije od doma. Seveda ameriške. To je prebudilo čuječnost članov partijske celice (ali kakorkoli se je že imenovala) in ugotovili so, da ne sme nihče, še zlasti pa ne tujka, indoktrinirati naših državljanov z buržoazno ideologijo. Ne spominjam se,

ali se ji je kdo to upal povedati na tak način, vendar so revije izginile s hodnika.

Danes sestra Suzana spet živi v Ameriki. Za generacijo srednjih let v naši bolnišnici je še vedno legenda. Zaradi nje in njej podobnih sester vem, da je čakalnica del bolnišnice, ne ulice pred njo. Da je razumevajoč stik med ljudmi možen in potreben usepovod in da noben prostor ni premaposvečen, da si ne bi mogli medsebojno lajšati življenja. In da prijaznost ni nujno tržna kategorija, temveč predvsem odsev osebnih vrednot in spoštovanja sebe samega s poslanstvom lastnega poklica ured. Prijaznost do drugega tudi tebi lepša življenje.

Darinka Klemenc, vms,
glavna medicinska sestra Poliklinike

Spoštovani prof. dr. Dušan Keber, dr. med., strokovni direktor KC, višji svetnik

Dovolite, prosim, da Vam v zvezi s člankom, objavljenim v Sobotni prilogi Dela, 19.2.2000, z naslovom "SESTRA SUZY" napišem nekaj svojih osebnih razmišljanj. Članek je zelo umesten, aktualen, opozarja na problematiko, ki jo poznam, pa vendar se me je osebno, predvsem pa profesionalno dotaknil.

Tudi v Sloveniji in tudi v KC so "sestre Suzy"-ke (verjetno ste mislili medicinske sestre), ki jim kakovost ni več tuja, ki imajo rade svoj poklic in se trudijo, da se za dosego "discipline" ne bosta več zamenjali vsaj dve generaciji. Postavljajo se v vlogo čakajočih v prenatrpanih hodnikih, trudijo se za pridobitev klicnega številčnega sistema, čeprav z lažno humanostjo ali brez nje bolj cenijo osebni stik z bolnikom. In stene so oblepile s prijaznimi sporočili, le pokramljajo morda z bolniki manj kot tiste v Ameriki, saj je čas, namenjen razgovoru z njim, skopo odmerjen, pa še to, žal, na hodniku, v polni čakalnici. Z vlogo medicinske sestre kot koristne sodelavke in posredovalke vzgojno-izobraževalnih vsebin, ali pa običajne razlage, podkrepljene z nekaj navodili, se nihče ne ukvarja (razen zdravstvene nege same) in ji tudi nihče ne prizna njenega doprinosa h kakovostni zdravstveni obravnavi bolnika (glej "zeleno knjigo"). Pa vendar je zdravstveno-vzgojno delo, predvsem na področju ohranjanja zdravja, pa tudi izboljševanja le tega, stalnica v našem poklicu. Kaj pa zasebnost, mnogo parov oči in ušes? Tudi na to bo potrebno misliti, ko se bomo v pri-

hodnje pogovarjali o kakovosti in ko bomo načrtovali funkcionalnost zdravstvenih ustanov. Tudi medicinske sestre pri nas skušajo prepoznavati huje prizadete bolnike, zraven pa še otroke in tiste, pripeljane z reševalnimi vozili. Svoje "posredovanje pri zdravniku, da nekoga pogleda prednostno", znajo tudi opravičiti v čakalnici. Prijaznost jim ni več tuja, le prevečkrat se iz zagovornice bolnikov spremenijo v zagovornice zdravnikov (mišljeno je opravičevanje njihove odsotnosti). Vsi vemo, da je zdravnik tisti, ki narekuje tempo dela, in tudi tisti, ki organizira delo, saj mu je to zakonsko priznано, torej nosi posledično tudi odgovornost za organizacijo.

Diana Zajc je zapisala:

Je pa še vedno težava, ker si zdravniki pogosto ne vzamejo dovolj časa za podrobno razlago bolniku, kaj se z njim dogaja, zakaj ima prednost pri zdravljenju neka določena terapija, in slednjemu gre pripisati tudi naraščanje pritožb na tem področju...

Vendar pa so samo (osebno trdim, da vsak zaposleni v KC) zdravniki tisti, ki bi morali poosebljati kakovost v smislu "delati prave stvari, za prave ljudi, v pravem času, narediti jih prav prvič". Zato, še zlasti glede kakovosti, ne bi smelo biti nikakršnega opravičila za nezanimanje". (Delo, okt. 1999)

Mnogo nas je, medicinskih sester, ki "trmoglavimo z različnimi predlogi", ki trdimo, da se kakovost odraža tudi v priznavanju avtonomnosti našega dela, v zaupanju in kompetencah, ki jih zdravstvena politika namenja medicinskim sestram v tem še vedno zelo hierarhično urejenem sistemu zdravstva. Zaznavanja te "vibracije" modrih uniform, predvsem pa upoštevanje poklica, ki se počasi, a vztrajno spreminja v profesijo, pa je precej subtilna zadeva, ki bi se utegnila obrestovati vsem, tako kot so to že ugotovile mnoge razvite države po svetu. O "inovativnosti, ki so ji spodrezali krila", ne bi bilo več potrebno razmišljati. O "prijaznosti kot tržni kategoriji" nisem rekla ničesar.

Hvala, da ste si vzeli dragoceni čas. Uspešno delo Vam želim.

S spoštovanjem,

Darinka Klemenc

OBČNI ZBOR DMSZT LJUBLJANA

Peter Požun

Znani kot »vedno drugačni« smo tudi Občni zbor organizirali čisto po novem. Idejo je tako kot ponavadi dala naša predsednica Darinka Klemenc, v vodstvu društva pa smo že tako »sprogramirani«, da nam ni treba veliko besed in že steče. Redni letni Občni zbor smo tokrat opravili »v gosteh« na Gorenjskem. V prelepem petkovem dopoldnevu smo se zbrali na Taboru, od koder smo krenili na pot kar z avtobusom. Bil je Dan mučenikov in trije prisotni predstavniki smo bili, kot to velevala tradicija, deležni suhih češpelj, ki so nato postale kar nekakšen zaščitni znak tega dne. V smehu in dobri volji smo se odpeljali proti Kranjski gori, kjer se je imel dogoditi naš občni zbor. Da bi udeležencem pot hitreje minila, smo razdelili gradivo s poročili in programi, ki je v letošnjem letu obsegalo kar 31 strani. Dobro razpoloženi smo prispeli do hotela Kompas, ki je bil prijazen gostitelj tega dne. Tu so nas, poleg predstavnikov hotela, pričakale tudi naše kolegice iz DMSZT Gorenjske, ki so nas ob pričetku tudi pozdravile. Še posebej je dobrodošlico izrekla gospa Ivana Hartman, predsednica DMSZT Gorenjske, ki je posebej poudarila, da ima takšno druženje tudi pomembno vlogo v povezovanju medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije. Poleg nje so pozdrav Občnemu zboru namenile tudi gospa Monika Ažman iz Srednje zdravstvene šole Jesenice, gospa Tatjana Valant, ravnateljica Srednje zdravstvene šole Ljubljana, ki je želela posebej pohvaliti dobro sodelovanje med šolo in društvom, ter predstavila aktivnosti, ki jih organizirajo ob letošnjem srečanju zdravstvenih šol, katerih gostitelji bodo. V svojem pozdravu je gospa Ladi Šerbinek, članica Zdravstvenega sveta R Slovenije ter direktorica zdravstvene nege Psihiatrične klinike Ljubljana pohvalila delovanje društva in vsem zaželela, da bo to leto

še bogatejše. Gospod Livio Kosina, podpredsednik Zbornice-Zveze se je zahvalil za uspešno sodelovanje med društvom in strokovnimi sekcijami ter izrazil željo in potrebo, da bi takšno sodelovanje steklo tudi med ostalimi društvi in strokovnimi sekcijami.

Občni zbor je nato nadaljeval z delom po »običajnem voznem redu«. V poročilo o delu društva v letu 1999 je predsednica Darinka Klemenc poudarila, da je pestrost delovanja članic in članov skoraj nemogoče zajeti v kratko pisno poročilo ter da so posamezne oblike dejavnosti predstavljene s samostojnimi prispevki, pa vendar je želela posebej poudariti nekaj aktivnosti. V društvu smo prvič podelili Srebrni znak DMSZT Ljubljana, ki so ga prejeli: Pavlina Brancelj, Irena Keršič Ramšak, Jože Matjašec in Polona Zupančič. Obe strokovni srečanja sta bili dobro obiskani, drugo je potekalo z mednarodno udeležbo in precejšno odmevnostjo. Pričeli smo tudi z raziskovalnim delom, izdali prvi zbornik predavanj, šli na internet (www.drustvo-med-sestre-lj.si), dobili nagradno diplomsko delo o zgodovini zdravstvene nege (kolegica Marija Poljanšek, dipl. med. ses.), sodelovali s posterjem na 100 letnici ICN. Celotno poročilo objavljamo na naši spletni strani, prav tako tudi program dela. Ker brez denarja ni šlo, smo obravnavali tudi poročilo o poslovanju in poročilo Nadzornega odbora. Vsa poročila so bila soglasno sprejeta. V nadaljevanju seje smo

spregovorili o programu dela v letu 2000, ko bomo poleg že ustaljenih vsebin delovanja (joga, pevski zbor, slikarstvo, pohodništvo, muzejske dejavnosti, izobraževalne delavnice,...) nadaljevali z raziskovalnim delom in predstavili rezultate tudi v tujini, organizirali dve strokovni srečanja (*«Ostanimo zdrave – kaj lahko naredimo zase» in «Sprejmimo drugačnost»*). Šli bomo na štiri skupne izlete: pustovanje v Benetkah, ogled bolnišnice v Sežani (speleoterapija) in poklon grobu gospe Angele Boškin, rafting na Krki in novembrsko presenečenje, finančno pomoč pri plačilu kotizacije smo odobrili za področja: kakovosti, managementa, zgodovine in raziskovanja. Razpisali smo nagradno (študent: 80.000 SIT, mentor: 30.000 SIT) diplomsko delo: *«Uniforme medicinskih sester skozi zgodovino zdravstvene nege na Slovenskem»*. Svojo spletno stran na internetu bomo prevedli v angleščino, izdali zbornik prispevkov strokovnega srečanja, itn.. Da bi vse to tudi lahko uresničili, smo sprejeli finančni načrt za leto 2000.

Ob zaključku Občnega zbora nam je svoje diplomsko delo predstavila gospa Marija Poljanšek, za zaključek pa nas je gospa Petra Kernšič s svojim prispevkom popeljala s smehom skozi zdravje. Bilo je že popoldne in po okusnem kosilu smo odšli peš skozi še vedno slikovito Kranjsko goro do Lisnjakove domačije, ki predstavlja etnološki spomenik in v kateri je tudi spominska soba Josipa Vandota ter razstava alpinistične poti Aleša Kunaverja. Po ogledu je bil udeležencem na voljo pohod v Tamar in povratek ob bakljah, drugim rekreacija v bazenu ali savni, tretjim pa pohajkovanje po Kranjski gori. Ko smo še malo posedeli v hotel-ski avli, čakajoč na pohodnike, smo se dodobra nasmejali in razmigali vse mišice. In če navedbe Petre Kresnič držijo, smo si v tisti dobri uri podaljšali življenje za kar nekaj dni. V poznih večernih urah smo se v smehu in klepetu odpeljali v Ljubljano. In na poti nazaj sem na sedežih nekje za menoj zaslišal: »le kakšen bo Občni zbor prihodnje leto?« in odgovor: »ne vem, se ga pa prav gotovo udeležim«. Seveda vabljeni!

Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov
Ljubljana - Sekcija upokojenih medicinskih sester

VABILO

Vabimo vas na strokovno srečanje z občnim zborom in krajšim izletom po Gorenjski,
ki bo v torek, 23. maja 2000 v
Bolnišnici Golnik - Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo - Golnik
s pričetkom ob 9.00 uri

Program:

- Pozdrav gostitelja,
- Novosti pri zdravljenju pljučnih bolezni,
- Alergije in problem smrčanja,
- Občni zbor - poročilo o delovanju sekcije,
- Kosilo.

Po predavanjih si bomo ogledali kongresni in turistični center Brdo ter se popeljali do Predddvora.

Vabimo Vas, da se srečanja udeležite v čim večjem številu!

Za prevoz bo poskrbela turistična agencija SAP - Slovenska cesta 56, Ljubljana. Kontaktna oseba je Irena Kristan, ki bo na telefon 061 310 868 ali 1331 207 17. in 18. maja med 09.00 in 14.00 sprejemala prijave. Na voljo nam bo en avtobus, zato bodo možne prijave le do zasedbe mest. Prispevek v polovični višini stroškov boste lahko poravnali ob prihodu na Golnik.

Avtobus bo odpeljal s Kongresnega trga Ljubljana ob 8.00, vrnili pa se bomo med 19. in 20. uro.

Vabimo Vas in veseli Vas bomo, da se kljub omejenim možnostim, ki so vezane na organiziran avtobusni prevoz, srečanja udeležite in se na Golnik pripeljete sami.

*Predsednica sekcije upokojenih medicinskih sester
Cilka Potokar*

OBVESTILO

Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov
Ljubljana

ZA 12. MAJ 2000 - PROSLAVO OB MEDNARODNEM DNEVU MEDICINSKIH SESTER - BO ORGANIZIRAN AVTOBUSNI PREVOZ V NOVO GORICO

- ob 14.00 uri odhod izpred TVD Tabor,
- ob 16.00 uri odprje razstave v avli Primorskega dramskega gledališča,
- ob 17.00 uri svečana akademija,
- ob 23.00 uri odhod v Ljubljano.

Prijave sprejema: Irma Kiprijanovič, tel. 041 754 695 ali jih pošljite po e-pošti: info@drustvo-med-sester-lj.si do 4. maja 2000.

Vljudno vabljeni!

UTRINEK IZ BENETK

Nada Butinar, VMS

Zgodaj zjutraj smo se odpeljali v Benetke na znameniti "Beneški karneval". Onstran meje je bil naš prvi postanek v Ganossu, kjer smo se okrepčali s krofi in jutranjo kavico. Potsmo nadaljevali proti Marconiju, kamorsmo prispeli okoli poldneva. Imeli smo dve uri postanka - dovolj časa za nakupe, kosilo, kavičo in še kaj.

Iz Mester smo se v Benetke odpeljali z vlakom. Vožnja je bila kratka, saj smo na cilj prispeli že po 10 minutah. Od železniške postaje smo se peš odpravili proti baziliki Sv. Marka. Skozi ozke ulice smo se prebijali med številnimi turisti proti središču mesta. Na Markovem trgu smo se razkropili in se vživljali v utrip karnevala.

Bil je čudovit dan. Sonce se je lesketalo v beneških kanalih, po katerih so se pozibavale znamenite gondole. Srečevali smo izvirne maske, ki so nas vračale v preteklost. Tako kot nekdanj se je mesto spremenilo v ogromno gledališče, v katerem je lahko vsakdo odigral svojo vlogo.

Markov trg se je s karnevalom spremenil v eno samo veliko plesišče in zahvaljujoč ponovnemu rojstvu prireditve so se obnovili stari običaji, ki jim je že grozilo izumrtje.

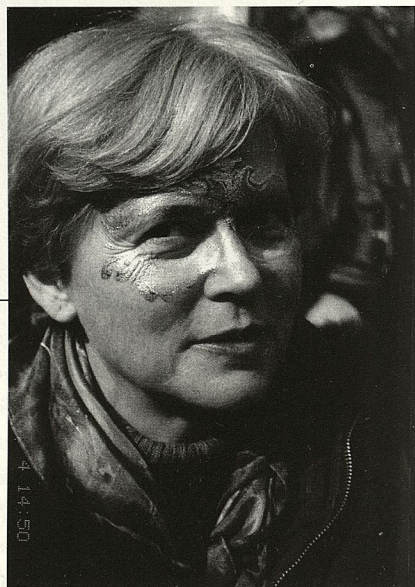
Zdi se, kot da se iz zdaj praznih palač razlega vpitje norih zabav in preklinjanja kvartopircev, medtem ko nad laguno lebdi duh Casanove in opreza za ženskimi krili.

V mraku smo se odpravili proti železniški postaji. Iz številnih izložb so se v soju luči bleščali čudoviti izdelki iz muranskega stekla. Zdelo se je, kot da se poslavljajo od nas in nas hkrati vabijo: "Pridite spet"!

Ob vodičevem podrobnem opisovanju slikovitih krajev, mimo katerih smo se vozili, nam je pot hitro minila.

Kot zanimivost naj dodam še to, da stojte Benetke na hrastovih kolih iz slovenskega Krasa.

Skratka: Benetke je treba videti in doživeti čar preteklosti in sedanjosti.

Zbornica zdravstvene nege Slovenija - Zveza društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije
Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v kardiologiji in angiologiji

vabi na
strokovno srečanje

SRČNI SPODBUJEVALNIK

v Radence 2. in 3. junija 2000

PROGRAM

petek, 2. junija 2000

- 09.00 - 10.00 Registracija udeležencev
10.00 - 10.30 Kulturni program in uvodne misli
10.30 - 10.50 Uporaba začasnega srčnega spodbujevalnika
Štefan Horvat, dr. med., SB Murska Sobota
10.50 - 11.10 Vloga medicinske sestre pri vstavitvi začasnega srčnega spodbujevalnika
Irena Nerad, vms, SB Murska Sobota
11.10 - 11.30 Zdravstvena nega bolnika z vstavljenim srčnim spodbujevalnikom
Marija Kohek, vms, SB Murska Sobota
11.30 - 12.00 Izmenjava mnenj in odmor
12.00 - 12.20 Transkutana elektrostimulacija
Marko Gričar, dr. med., Klinični oddelek za kardiologijo KC, Ljubljana
12.20 - 12.40 Indikacije za vstavev srčnega spodbujevalnika pri otroku
Uroš Mazič, dr. med., Pediatrična klinika, Služba za kardiologijo
12.40 - 13.00 Življenje otroka s srčnim spodbujevalnikom
Karla Tušek, vms, Pediatrična klinika, Služba za kardiologijo
13.00 - 15.00 Izmenjava mnenj in odmor za kosilo
15.00 - 18.00 Učne delavnice

Naslovi delavnic:

Prepoznavanje življenjsko nevarnih motenj srčnega ritma in ukrepanje, transkutana elektrostimulacija

Vodenje delavnic:

Vojka Gorjup, dr. med., KC Ljubljana, Klinični oddelek za intenzivno interno medicino (KOIIM)
Suzana Rozman, vms, KC Ljubljana, KOIIM
Marko Gričar, dr. med., KC Ljubljana, Klinični oddelek za kardiologijo
Vesna Andročec, sms, KC Ljubljana, Klinični oddelek za kardiologijo

Robert Sabol, zt reševalec, Reševalna postaja Ljubljana

sobota, 3. junija 2000

- 09.00 - 09.20 Vstavev srčnega spodbujevalnika
Aleš Breclj, dr. med., KC Ljubljana, Klinični oddelek za kardiovaskularno kirurgijo
09.20 - 09.40 Kvaliteta življenja ljudi s srčnim spodbujevalnikom
Alenka Vrabič, vms, KC Ljubljana, Klinični oddelek za kardiovaskularno kirurgijo
09.40 - 09.50 Delovanje srčnega spodbujevalnika
Matija Maležič, dipl. ing. elektrotehnike, KC Ljubljana

Odhod izpred hotela Radin v Mursko Soboto na ogled Splošne bolnišnice in tovarne Medicop. Organiziran bo avtobusni prevoz. Povratek v Radence po dogovoru.

Udeležba na seminarju se šteje za strokovno izpopolnjevanje in se upošteva pri napredovanju. Cena kotizacije je 19.040 SIT za člane in 38.080 SIT za nečlane ZZNS. Nakažite jo na ŽR 50101-678-48641, sklic na številko 00 12031 za sekcijo medicinskih sester v kardiologiji in angiologiji. Zaradi DDV je nujna pisna prijava na seminar, zato se, prosim, prijavite s prijavnico, ki je objavljena v vsaki številki Utripa. Prijavnice pošljite na naslov: Irena Orel, Klinični center, Klinični oddelek za kardiologijo, Zaloška 7, 1525 Ljubljana do 12. maja 2000. Če se ne boste predhodno pisno prijavili, prinesite s seboj izpolnjeno prijavnico (pomembna je zlasti davčna številka zavoda). Ob registraciji boste potrebovali člansko izkaznico ZZNS in potrdilo o plačani kotizaciji.

Rezervacijo prenočišča do 20. maja 2000 na telefonsko št.: 069 65 331 (za seminar Srčni spodbujevalnik). Informacije: Metka Mazi, Lidija Marinč, Klinični oddelek za kardiologijo, tel.: 131 31 13 int. 49-34.

Organizacijski odbor: Darja Zmazek, Marija Mussulin,

Metka Mazi, Lidija Marinč

Vljudno vabljeni!

KOORDINACIJSKI ODBOR STROKOVNIH SEKCIJ JE PRIPRAVIL PRIPOROČILA ZA BOLJ KVALITETNA STROKOVNA SREČANJA

Livio KOSINA

Koordinacijski odbor strokovnih sekcij je organ Zbornice-Zveze, ki ga sestavljajo vse predsednice strokovnih sekcij in podpredsednik Zbornice-Zveze za koordinacijo strokovnih sekcij. Na svoji 5. seji se je sestel v ponedeljek 20. 3. 2000 in sprejel priporočila za bolj kvalitetna strokovna srečanja, ki jih organizira Zbornica - Zveza.

Koordinacijski odbor strokovnih sekcij si je med drugim prizadeval oblikovati predloge bolj zahtevnih kriterijev za strokovna srečanja na našem področju. Izoblikoval je dokument z definicijami strokovnih izpopolnjevanj za področje zdravstvene nege in ga predal Statutarni komisiji. Ta dokument je pravkar v razpravi.

Zelo pomembna je tudi večja konkurenčnost programov, ki jih pripravlja Zbornica-Zveza. Sedaj se namreč dogaja, da nekatere zasebne delovne organizacije ponujajo izobraževanja, ki ne dosegajo potrebne kakovosti in so vsebine sporne.

Strokovne sekcije so tudi v preteklem letu organizirale ali sodelovale pri organizaciji več kot sto različnih strokovnih izpopolnjevanj in vrsti drugih strokovnih srečanj.

Strokovne sekcije so v letu 1999 v svoje organe uspele aktivno vključiti več kot 400 članov Zbornice - Zveze neposredno, še več pa v različne stalne ali občasne delovne skupine za izvajanje posameznih nalog. Z organiziranjem strokovnih srečanj na ožjih področjih zdravstvene nege in izpolnjevanjem interesov članstva Zbornice - Zveze na teh

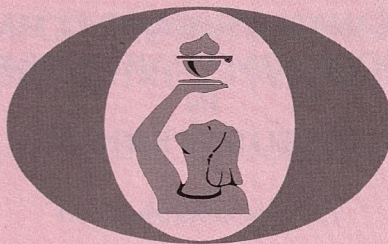
strokovnih področjih torej predstavljajo pomemben povezovalni element za članstvo naše organizacije in tako pomagajo regijskim društvom pri boljši prepoznavnosti naše organizacije med člani.

Zbornica - Zveza je preko strokovnih sekcij tudi povezana s številnimi mednarodnimi organizacijami za ožja področja zdravstvene nege. Strokovne sekcije so namreč tudi članice mednarodnih združenj na svojih področjih. V okviru svojega delovanja vzdržujejo stike z mednarodnimi združenji za ožja področja po vsem svetu. Te mednarodne aktivnosti strokovnih sekcij so se v preteklem letu še bolj okrepile.

Poročila kažejo tudi na večjo aktivnost na različnih strokovnih srečanjih v tujini, kjer je v lanskem letu zaznati velik porast aktivnih udeležb iz strokovnih sekcij. Koordinacijski odbor je na 5. seji dal tudi soglasje za ustanovitev nove strokovne sekcije, ki bo končno pokrila področje managementa v zdravstveni negi.

Koordinacijski odbor strokovnih sekcij na svoji seji 20.3.2000

12. maj
mednarodni dan medicinskih sester

7. SIMPOZIJ ZDRAVSTVENE NEGE

“MEDICINSKE SESTRE SO VEDNO TU ZA VAS”

**ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE -
ZVEZA DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER IN
ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE**

in

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV NOVA GORICA

Nova Gorica, 12. in 13. maj 2000

SREČANJE BREZ TOBAKA

**SVEČANA PROSLAVA OB 12. MAJU,
MEDNARODNEM DNEVU MEDICINSKIH SESTER
IN
PODELITEV PRIZNANJ**

12. maja 2000 ob 17. uri

**v dvorani Primorskega dramskega gledališča
Nova Gorica – Trg Edvarda Kardelja 5**

POZDRAVI GOSTITELJEV

Irena Vidmar

predsednica Društva medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov
Nova Gorica

NAGOVOR OB 12. MAJU

Veronika Pretnar Kunstek

predsednica Zbornice - Zveze

KULTURNI PROGRAM

PODELITEV PRIZNANJ ZBORNICE - ZVEZE

ob 20.00 uri

SLAVNOSTNA VEČERJA

Hotel Sabotin – Solkan

V avli Primorskega dramskega gledališča bo ob 16. uri otvoritev razstave izobraževanja za zdravstveno nego na Goriškem in likovnih del medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov.

SREČANJE BREZ TOBAKA

7. SIMPOZIJ ZDRAVSTVENE NEGE "MEDICINSKE SESTRE SO VEDNO TU ZA VAS"

Nova Gorica, 13. maj 2000 – Primorsko dramsko gledališče

Organizatorji:

**ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE -
ZVEZA DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE
in
DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV
NOVA GORICA**

P R O G R A M 7 . S I M P O Z I J A :

Sobota, 13. maj 2000

8.00 - 9.00 Prijava udeležencev

9.00 - 9.45 mag. Bojana Filej, univ. dipl. org.
PROFESIONALNA NAČELA V ZDRAVSTVENI NEGI

9.45 - 10.30 Andreja Peternelj, vms
PREDSTAVITEV PROJEKTA POTREB IN
ORGANIZIRANOSTI NEGOVALNIH ODDELKOV
IN ZAVODOV V REPUBLIKI SLOVENIJI

ODMOR

11.00 - 11.45 Marija Jamšek, vms, in Alenka Naglost, vms
MEDICINSKA SESTRA – PRIJAZNO ZAVETJE V STISKI

11.45 - 12.15 Kako medicinske sestre vidijo drugi –
kako se medicinske sestre predstavimo

12.15 - 12.30 Beseda glavnega sponzorja prireditve –
BEIERSDORF d.o.o. Ljubljana

**Zaključek 7. simpozija bo na gradu Dobrovo v Goriških brdih.
Odhod z avtobusi bo izpred Primorskega dramskega gledališča ob 13. uri.**

SREČANJE BREZ TOBAKA

OBVESTILA

Kotizacija z DDV za udeležence 7. simpozija, ki so člani Zbornice – Zveze, znaša 9.520,00 sit, za nečlane 19.040,00 sit in jo je mogoče poravnati na ŽR 50100 - 678 - 48641
- sklic na številko 00 12201 - in s pripisom za 7. simpozij zdravstvene nege.

Na simpozij se prijavite po splošni prijavnici za strokovna srečanja!

Prenočišče lahko rezervirate:

Hoteli

	PERLA	PARK	LIPA	SABOTIN
Naslov	Kidričeva 7	Delpinova 5	Trg Ivana Roba 7 Šempeter pri NG	C. IX.korpusa 35 Solkan
Cena 1/1	14.025,00 sit	10.200,00 sit	6.750,00 sit	6.840,00 sit
Cena 2/1	9.563,00 sit	7.434,00 sit	5.490,00 sit	5.850,00 sit
Telefon	065 12 630	065 12 620	065 31 358	065 28 221
Faks	065 28 886	065 22381	065 31 245	065 26 430

Informacije o organizaciji udeležbe članic in članov regijskih društev na proslavi in simpoziju bodo na voljo pri predsednicah regijskih društev, kjer se lahko prijavijo do 1. 5. 1999.

Organizacijski odbor

Peter Požun, Irena Vidmar, Petra Kersnič, Veronika Pretnar Kunstek, Klara Bavčar,
Renata Trampuž, Nelida Stergulc, Marčela Krpan, Vesna Žele, Irena Gerbec,
Božena Istenič in Rada Skočir

SREČANJE BREZ TOBAKA IN MOBILNIH TELEFONOV

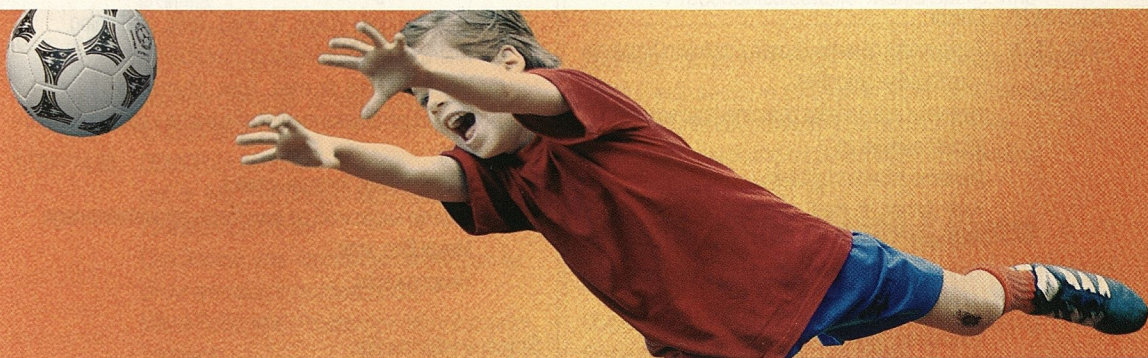
krema **BEPANTHEN® Plus** *dezinficira in celi*

Odrgnina na kolenu, vreznina na prstu... pravzaprav niso nič resnega, če ukrepamo pravilno in takoj.

Bepanthen plus je antiseptična krema in pospešuje celjenje površinskih ran ter preprečuje okužbe. Vsebuje dekspantenol in klorheksidinijev diklorid kot antiseptik.

Kremo Bepanthen plus uporabljajte za vse vrste kožnih poškodb, kjer so možne okužbe (odrgnine, opraskanine, vreznine, blažje opekline z mehurji, preležanine). Preprečuje izsuševanje ran, s hladilnim učinkom pa blaži bolečine. Z lahkoto jo

BEPANTHEN®

Prijeten občutek zdrave kože

namažete in izpirate, ne maže in se ne lepí. Nanesite jo v tankem sloju enkrat ali večkrat na dan na očiščeno rano ali vnete dele kože, ki jih lahko potem tudi pokrijete z gazo ali obližem.

Prilavki Bepanthen so na voljo brez recepta v lekarnah in specializiranih trgovinah.

Pred uporabo natančno preberite navodilo! O tveganju in stranskih učinkih se posvetujte z zdravnikom ali farmacevtom.

Zbornica zdravstvene nege Slovenija - Zveza društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije
Psihiatrična in nevrološka sekcija

MOTNJE HRANJENJA IN ZDRAVSTVENA NEGA

Ljubljana, 20. april 2000, KC, predavalnica IV

PROGRAM:

- 09.00 - 09.30 Registracija udeležencev
09.30 - 11.10 Sodobni pogledi na problematiko motenj hranjenja - klinična slika, psihodinamika in socialni vidiki
prim. Gorazd V. Mrevlje, dr. med.
Diskusija
11.10 - 11.30 Odmor
11.30 - 13.00 Dinamika družine pri razvoju motenj hranjenja
Odnos med duševnim in telesnim ter povezava z motnjami hranjenja
prof. dr. Martina Tomori, dr. med.
Diskusija
13.00 - 13.30 Somatski vidiki motenj hranjenja
prof. dr. Janez Preželj, dr. med.
Diskusija
13.30 - 14.00 Odmor
14.00 - 15.00 Terapevtska obravnava oseb z motnjami hranjenja - predstavitev programa
nastajajočega oddelka za motnje hranjenja na Kliničnem oddelku za mentalno zdravje v Ljubljani
Karin Sernec, dr. med., specialist psihiater
Diskusija
15.00 - 16.00 Teoretični modeli in izkušnje medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov pri zdravstveni negi oseb z motnjami hranjenja
Jožica Peterka Novak, vms, prof. soc. ped.
Diskusija

Za pripravo strokovne podlage zdravstvene nege oseb z motnjami hranjenja in ovrednotenja seminarja bodo v diskusijah sodelovali različni strokovnjaki s področja zdravstvene nege.

16.00 Plenarni zaključek seminarja.

INFORMACIJE UDELEŽENCEM

Izobraževanje je priznано kot strokovno izpopolnjevanje in se upošteva pri napredovanju. Kotizacija z DDV za člane zbornice znaša 9.520 SIT, za nečlane 19.040 SIT. Nakažete jo lahko na žiro račun ZZNS 50101-678-48641, z obvezno sklicno številko 00 12007.

Prijavite se lahko s prijavnico na naslov: Marija Mrak, Klinični oddelek za mentalno zdravje, Zaloška 29, 1110

Ljubljana. S seboj prinesite potrdilo o plačani kotizaciji in člansko izkaznico.

Informacije: Marija Mrak, tel.: 061 140 20 30, 041 507 862.
Strokovni organizacijski odbor: Darko Bukor, Livio Kosi-
na, Nestor Lazarevski, Marija Mrak, Ladi Škerbinek, Cvet-
ka Tajnšek in Zlata Zelič.

Predsednica sekcije

Marija Mrak

Zbornica zdravstvene nege Slovenija - Zveza društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije
Oftalmološka sekcija zdravstvene nege

STROKOVNI SEMINAR

**ki bo v petek, 19. maja 2000 ob 10.00 v prostorih
Zavarovalnice Triglav, Lendavska 5, Murska Sobota**

Program:

- 11.10 Registracija udeležencev
11.30 Pozdravni govor, kratek kulturni program
11.30 Naše izkušnje pri operacijah konvergentnega paralitičnega strabizma
Marija Rudolf - Vukan, dr. med., spec. oftalmolog
11.50 Klamidijski konjunktivitis pri novorojenčkih
Vlasta Štrumelj, dr. med., spec. oftalmolog
12.15 Vloga operacijske medicinske sestre v operacijski dvo-
rani
Ivanka Vučak, instrumentarka
12.35 Dajanje kapijc v oči po standardih zdravstvene nege
Majda Biro, vms
Skupno kosilo

Splošne informacije:

Udeležba na strokovnem seminarju se šteje za strokovno izpopolnjevanje. Kotizacija za člane znaša 10.000 SIT. V ceno je vračunan DDV. Denar za kotizacijo lahko poravnate pred pričetkom strokovnega seminarja oziroma ga nakažete na žiro račun: ZDMSZTS - številka: 50101-678-48641, sklic na številko 00 12013 s pripisom za Oftalmološko sekcijo. Zaradi DDV je potrebna pisna prijava na seminar, zato izpolnite prijavnico, ki je objavljena v Utripu. Ob registraciji potrebujete še člansko izkaznico. Dodatne informacije: Splošna bolnišnica Murska Sobota, Očesni oddelek, Majda Biro, 069 32 010, int. 345.

Vljudno vabljeni!

Predsednica Oftalmološke sekcije

Đurđa Sima

Zbornica zdravstvene nege Slovenija - Zveza društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije
Pulmološka sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov

Vabita na dvodnevni strokovni seminar

OKUŽBE danes, jutri in ...

Dvorana hotela Topolšica, 18. in 19. maj 2000

PROGRAM SREČANJA:

Četrtek, 18. maja 2000:

- 09.00 - 10.00 Registracija udeležencev, razstava in ogled farmacevtskih izdelkov
- 10.00 - 10.30 OTVORITEV SEMINARJA, POZDRAV ČASTNIH GOSTOV
Leopold Rezar, dr. med. - Bolnišnične okužbe
Alenka Petrovec, dipl. sanitarni inž. - Preprečevanje bolnišničnih okužb
Andreja Pečnik, dr. med. - Okužbe v intenzivni enoti
Katjuša Mravljak, vmc - Preprečevanje okužb v intenzivni enoti
Gregor Usenik - Potrošni material B-Brauna (Medis)
- 11.45 - 12.00 ODMOR ZA KAVO
Darinka Trinkaus, dr. med. - MRSA in preprečevanje širjenja
Andreja Petermelj, vms - Merjenje telesne temperature in površine kože
Branislav Červenjak, dr. med. - Diagnostika okužb spodnjih dihal
- 12.00 - 14.30 ODMOR ZA KOSILO
prof. dr. Ana Zlata Dragaš - Možnost okužbe pri delu z bolnikom z AIDS-om
Olga Štancar, vms - Izpostavljenost okužbam na delovnem mestu in možnost zaščite
Milena Rožič, vms - Prostovoljno delo v Bolnišnici Topolšica
Hedvika Dermol - Hvala - prof. slov. jezika - Tudi beseda je lahko zdravilo
- 16.30 - 18.00 OGLED MUZEJA RUDNIKA LIGNITA VELENJE
20.00 SKUPNA VEČERJA

Petek, 10. maja 2000

- 09.00 - 10.45 Začetek dopoldanskega dela seminarja
Mojca Novak, dipl. sanit. ing., Lepoša Irena, vms - Zloraba uporabe zaščitnih rokavic
mag. dr. Stanislav Kajba - Ambulantna obravnava bolnika s TBC
Magda Berložnik, vms - Zaščita patronažne sestre pred okužbami
- 10.45 - 12.00 ODMOR ZA KAVO
Anka Jerman, vms - Zagotavljanje kontinuitete zdravstvene vzgoje bolnikov s TBC

prim. mag. dr. Igor Koren - Pljučnica domačega okolja

12.00 OGLED BOLNIŠNICE TOPOLŠICA

13.00 Sestanek IO Pulmološke sekcije

NEKAJ SPLOŠNIH INFORMACIJ:

Udeležba na seminarju se šteje za strokovno izpopolnjevanje. Kotizacija za člane ZZNS je 19.040 SIT, za nečlane 38.080 SIT. Vplačate jo lahko na ŽR: 50101-678-48641, na številko 00 12009 ali pred pričetkom seminarja. Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o plačani kotizaciji. Število udeležencev je neomejeno.

Prijava pošljite Mariji Špelič, vms, Center za pljučne bolezni in alergijo, Zaloška 7, 1000 Ljubljana.

Prenočišče rezervirajte v Hotelu - Zdravilišče Topolšica, telefon 063 892 120 - za pulmološko sekcijo ali po faksu 063 892 212.

Informacije po telefonu: Marjana Kugonič, Bolnišnica Topolšica, od 13. do 14. ure, tel. 063 892 110.

Organizacijski odbor: članice izvršilnega odbora in za njih je udeležba na seminarju obvezna.

Lep pozdrav in vljudno vabljeni.

Predsednica sekcije: Marija Špelič, vms

Zbornica zdravstvene nege Slovenija - Zveza društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije
Sekcija študentov zdravstvene nege Slovenije
V mesecu maju bomo organizirali učno delavnico (v okolici Ljubljane):

Komuniciranje in pomoč slepim osebam (I. del)

Izvajalki: Mirjana HAFNER, ms, dipl. tiflopedagog
Darja THALER, vms, dipl. org. dela

Vsebina: kaj je slepota, pomen orientacije in mobilnosti, komuniciranje in pomen edukacije za doseg neodvisnega življenja slepih oseb, prostorska orientacija in samostojno gibanje slepega v prostoru, gibanje s spremljevalcem, mobilnost v zunanem okolju, pravilna raba pripomočkov in njihov pomen (bela palica, zvočni signali ...) itd.

Učna delavnica je namenjena vsem zdravstvenim delavcem.

Čas trajanja: 2 dni (po 6 ur dnevno).

Nadaljnje informacije in navodila bodo objavljeni v naslednji številki Utripa, lahko pa pokličete na tel.: 040 266 086 (Patricija).

Prisrčno vabljeni!

Predsednica sekcije Patricija Kobilšek

Zbornica zdravstvene nege Slovenija - Zveza društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije
Psihiatrična in nevrološka sekcija
VABI NA INTENZIVNI IZKUSTVENO-IZOBRAŽEVALNI
PROGRAM S PODROČJA MEDSEBOJNIH ODNOSOV:

"ZDRAVSTVENA NEGA SMO LJUDJE -

2. DEL"

HOTEL BOR IN GRAD HRIB - PREDDVOR

18., 19. in 20.5.2000

Cilj programa je omogočiti osebno in skupinsko izkušnjo za bolj strokovno in uspešnejše delovanje in sodelovanje v negovalnem in zdravstvenem timu. Obiskovanje prvega dela ni pogoj za udeležbo.

ČETRTEK, 18.5.2000

09.00 - 09.30	Registracija
09.30 - 10.00	Predstavitve programa
Marija Mrak, strokovni vodja programa
10.00 - 10.30	Dinamika in razvoj negovalnega tima
Marija Mrak, vms, spec. psih. zdravstvene nege
10.30 - 11.15	Dobro vodenje nam olajša delo
Ladi Škerbinek, vms, prof. ped.
11.15 - 13.30	Kosilo
13.30 - 15.00	Male skupine
15.00 - 15.30	Odmor
15.30 - 16.30	Tematske skupine o pomenu odnosov na delovnem mestu
16.30 - 17.40	Srečanje vseh tematskih skupin

PETEK, 19.5.2000

09.00 - 09.40	Izkušnje s supervizijo
Brane Kogovšek, vmt, prof. def.
Izkustveni del
Brane Kogovšek, Ladi Škerbinek, Marija Mrak
09.40 - 11.25	Male skupine - tematske o pomenu odnosov na delovnem mestu
11.25 - 12.10	Kako se izogniti izgorevanju
Brane Kogovšek, vmt, prof. def.
12.10 - 13.30	Kosilo
13.30 - 15.00	Male skupine
15.00 - 15.30	Odmor
15.30 - 16.30	Tematske skupine o pomenu odnosov na delovnem mestu
16.30 - 17.40	Srečanje vseh tematskih skupin

SOBOTA, 20.5.2000

09.00 - 10.30	Male skupine
10.30 - 11.00	Odmor
11.00 - 12.00	Srečanje vseh tematskih skupin

Teme predavanj so izbrane na osnovi izkušenj večletnega izvajanja prvega dela programa. Pomemben del programa pa je tudi družabni del v popoldanskih in večernih urah, zato toplo priporočamo bivanje v hotelu in športno opremo.

V zadnjih letih se v svetu vse bolj zavedajo pomena medsebojne komunikacije in poznavanja dogajanj v skupini. Prvi so pomembnost zaznali vrhunski vodilni delavci, kasneje pa so zaradi potreb po večji učinkovitosti timov ta znanja omogočili tudi drugim sodelavcem.

Program "ZDRAVSTVENA NEGA SMO LJUDJE" se od podobnih programov razlikuje predvsem v dveh pomembnih dejstvih:

Običajno taki programi učijo različne tehnike komuniciranja in vsebujejo vaje v učnih delavnicah ob igranju "namišljenih okoliščin". Naš program obsega dodatne vsebine. Predvsem ponuja priložnost, da vsak udeleženec z lastnim aktivnim delom ustvarja resnično dogajanje v skupini, ki ga živimo in čutimo. S tem pa se učimo spremljati medosebne odnose in jih aktivno tudi ustvarjati oz. spreminjati.

Naš program je nastal na podlagi večletnih izkušenj s podobnimi programi. Prilagojen je prav ljudem, ki delajo na področju zdravstvene nege. Vodi jo ga strokovnjaki, ki izhajajo iz te stroke in imajo poleg strokovnih srečanj iz kliničnega dela tudi vpogled v dogajanje na področju zdravstvene nege.

V pravilničnem okolju Gorenjske Vam bomo torej približali skriti svet medosebnih odnosov, kar Vam bo zagotovo olajšalo reševanje različnih težav in napolnilo vaše življenje z novimi vsebinami.

Program se upošteva kot strokovno izpopolnjevanje in se upošteva pri napredovanju.

Kotizacija znaša 27.000 SIT.

Nakažete jo lahko na žiro račun ZZNS številka 50101-678-48641, z obvezno sklicno številko 00 12007.

Prijavite se s splošno prijavnico iz Utripa. Število udeležencev je zelo omejeno, zato prijave sprejemamo le do zaposlitve mest. Vsakemu udeležencu pisno odgovorimo in s tem potrdimo prijavo, sicer pa prosimo, da preverite pri kontaktni osebi: Livio Kosina, tel.: 041 682 111.

S seboj prinesite potrdilo o plačani kotizaciji in člansko izkaznico Zbornice - Zveze.

Prijavite se lahko na naslov:

Livio Kosina, Klinični oddelek za mentalno zdravje, Zaloška 29, 1000 Ljubljana.

Prenočišče si rezervirajte v recepciji Hotela Bor - Grad Hrib Preddvor, tel.: 064 451 080, faks: 064 451 370.

Pri rezervaciji se sklicujte na "program Psihiatrične in nevrološke sekcije".

Dodatne informacije lahko dobite tudi, če nam pošljete e-pošto na naslov: psihiatricna1zzns@postmaster.co.uk

Strokovno organizacijski odbor: Brane Kogovšek, Livio Kosina, Marija Mrak in Ladi Škerbinek.

Predsednica sekcije: Marija Mrak

Zbornica zdravstvene nege Slovenija - Zveza društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije
Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov
splošne medicine VABI NA STROKOVNI SEMINAR

BOLEZNI SRCA IN OŽILJA IN DEJAVNIKI TVEGANJA

DNE 26.05.2000 V MARIBORU

Univerzitetna knjižnica (Glazerjeva dvorana) na Gospejini
6, ki je za Slomškovi trg tik ob gledališču Maribor.

PROGRAM:

08.00 - 09.00	Registracija udeležencev
09.00 - 09.15	Pozdrav in uvodne misli
09.15 - 10.15	Dejavniki tveganja za bolezni srca in ožilja
Bombek Mirko, dr. med., spec. internist
Zdravstveno - vzgojna vloga medicinske sestre pri
obolenjih srca in ožilja in
pri preprečevanju dejavnikov tveganja
Kvas Andreja, vms, prof. zdravstvene vzgoje
10.15 - 11.15	Epidemiologija urgentnih stanj in postopki ukrepanja
pri neposredno življenjsko ogroženem bolniku v
splošni ambulanti
Kamenik Borut, dr. med., spec. internist
Negovalne intervencije pri neposredno ogroženem
bolniku
Černivec Jelka, vms

ODMOR

12.00 - 13.00	Organizacija in delovanje prehospitalne enote
nujne medicinske pomoči
Grmec Štefan, dr. med., mag. urgentne medicine
Zdravstvena nega vitalno ogroženega bolnika med
prevozom v reanimobilu
Jus Sašo, zt
13.00 - 14.00	Okrogla miza - urgentni bolnik v splošni ambulati

Strokovno izpopolnjevanje se upošteva pri napredovanju.
Kotizacija je 9.520 SIT, za nečlane pa 19.040 SIT.

Št. žiro računa je: 50101-678-48641, sklic na št. 00 12012
s pripisom "za sekcijo splošne medicine". Ob registraciji
potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o plačani koti-
zaciji. Pisne prijave pošljite na Zbornico zdravstvene
nege, sicer pa prinesite na dan seminarja izpolnjeno pri-
javnico z davčno številko zavoda.

Kontaktna oseba je Marta Falež, Zdravstveni dom Mari-
bor, SA Rače, tel. 062 608 296.

Vljudno vabljeni!

*Predsednica sekcije
Vesna Božiček*

Zbornica zdravstvene nege Slovenija - Zveza društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije
Psihiatrična in nevrološka sekcija

1. OBVESTILO

Povabilo k aktivnemu sodelovanju na posvetovanje o
teoriji in praksi zdravstvene nege

Toplice Dobrna, 05.10. - 06.10.2000

**Tema: Proces razvoja sodobne zdravstvene nege -
izkušnje in možnosti za razvoj**

Sporočamo Vam, da bo letošnje 8. posvetovanje o teoriji
in praksi zdravstvene nege v Toplicah Dobrna, 05.10. -
06.10. in ne 18.05. - 19.05., kakor je bilo načrtovano v red-
nem programu. Prosim Vas za razumevanje.

Vsakoletno tradicionalno posvetovanje z aktualno
strokovno tematiko za vsa področja zdravstvene nege
uspešno povezuje in motivira k sodelovanju izvajalce
zdravstvene nege in druge sodelavce v Sloveniji že nekaj
let in tako mnogo prispeva k razvoju stroke.

Teoretična znanja in izkušnje o razvoju in uveljavljanju
nekaterih temeljnih elementov sodobne zdravstvene
nege, ki so neposredno pomembne za naše delo, smo na
posvetovanjih že uspešno predstavili in tudi pisali o njih.

Letošnja tema: Proces razvoja sodobne zdravstvene
nege - izkušnje in možnosti za razvoj, ponudi široke
možnosti, da teoretično, predvsem pa izkustveno pred-
stavimo tista področja, za katera imamo znanje in
izkušnje, pomembne za uveljavljanje sodobne
zdravstvene nege.

Zato Vas, drage kolegice in kolegi, in druge sodelavce
prisrčno vabimo k aktivnemu sodelovanju na letošnjem
posvetovanju v Dobrni.

Naslove prispevkov, razmišljanja in predloge sporočite do
25.05.2000 na naslov:

Marija Mrak (061 140 20 30, 041 507 862) ali

Livio Kosina (061 142 13 55, 041 682 111),

Klinični oddelek za mentalno zdravje, Zaloška 29, 1110
Ljubljana.

Strokovno organizacijski odbor:

Darko Bukor, Livio Kosina, Nestor Lazarevski,

Branka Mikluž, Marija Mrak, Ladi Škerbinek,

Cvetka Tajnšek in Zlata Zelič.

Stomatološka sekcija Slovenskega zdravniškega društva obvešča vse zobozdravnike Slovenije, da prireja

9. SLOVENSKE STOMATOLOŠKE DNEVE

3. KONGRES STOMATOLOGOV SLOVENIJE

4. MEDNARODNO SREČANJE STOMATOLOGOV DEŽEL SREDNJE EVROPE

Glavna tema:

ORALNO ZDRAVJE IN SPLOŠNO ZDRAVJE

(uvodno predavanje: prof. dr. Uroš Skalerič)

Portorož, 2. - 4.6.2000

Splošne informacije:

Organizator: Stomatološka sekcija SZD, Ljubljana, Komenskega 4, telefon: 061 317 868
telefaks: 061 301 955

Kraj srečanja: AVDITORIJ Portorož

Rezervacije prenočišč: KKC Avditorij, Senčna pot 10, Portorož, telefon: 066 476 700, telefaks: 066 476 718

Dentalna razstava: Velika tradicionalna razstava dentalnih aparatov in materialov znanih domačih in evropskih proizvajalcev v KKC Avditorij Portorož, v petek, 2. junija 2000

Kotizacija z DDV do 30.4.2000:

zobozdravniki	25.000 SIT
zobni tehniki	15.000 SIT
med. sestre stomatološke smeri	10.000 SIT
po 1.5.2000:	
zobozdravniki	30.000 SIT
zobni tehniki	20.000 SIT
med. sestre stomatološke smeri	15.000 SIT

Način plačila: - na žiro račun Slovensko zdravniško društvo Ljubljana: 50101-678-48620, sklic na 22001, z gotovino na dan seminarja ali s čekom na dan seminarja. Sprejemna pisarna: v KKC Avditorij od 1. junija 2000 vsak dan od 8.00 do 18.00

Izpolnjene prijavnice skupaj z dokazilom o plačilu pošljite na naslov: Stomatološka sekcija SZD, 1000 Ljubljana, Komenskega 4, ali jih predložite v sprejemni pisarni srečanja v Portorožu.

*Izvršni sekretar Stomatološke sekcije SZD:
dr. Aleksander Velkov I.r.*

PRELIMINARNI PROGRAM

Petek, 2.6.2000

17.00	OTVORITEV
18.00	Moderator: prof. dr. Matjaž Rode prof. dr. Uroš Skalerič (Slovenija): Parodontalna medicina - stičišče med stomatologijo in medicino

Sobota, 3.6.2000

Moderator: prof. dr. Matjaž Rode

8.30 - 9.15	prof. dr. Goran Knežević (Hrvaška): Diagnostika gignanto-celularnih lezij v čeljustih (čeljustnih kosteh)
9.15 - 10.00	Dr. Csr. Michal Straka (Slovaška): Parodontitis in sistemske bolezni
10.00 - 10.45	Dott. Michele Maglione (Italija): Sistemske bolezni in ustna votlina
10.45 - 11.30	Prof. Eugeniusz Spiechowicz, dr. Piotr Grochowski, dr. Piotr Okonski (Poljska): Alergija na nikelj
11.30 - 12.15	Prof. dr. Karel Glockner (Avstrija): Kompozitne restavracije II. razreda, Klinični postopki in inovacije
12.15	Razpravljanje

ODMOR ZA KOSILO

Moderator: prim. Janez Vrbošek, dr. stom.

15.30 - 16.10	prof. dr. Dominik Gašperšič: Endodontsko žarišče
16.10 - 16.50	doc. dr. Narcisa Košir: Ali oralno zdravje vpliva na splošno zdravje otrok in mladine?
16.50 - 17.30	prof. dr. Ljubo Marion: Vplivi protetične okluzije na oralno in sistemske zdravje posameznika
17.30 - 18.10	asist. Matjaž Gorjanc: Kdaj odloča splošno zdravje (Preventiva urgentnih stanj v stomatološki ambulanti)
18.10 - 18.50	prof. dr. Franc Farčnik, prim. Oto Herman: Pomen normalizacije odklonjenih orofacialnih funkcij za zdravje
18.50	RAZPRAVLJANJE

Nedelja, 4.6.2000

Moderator: prof. dr. Matjaž Rode

9.00 - 9.45	Dr. Ulrich Fürst (Nemčija): Predstavitev tehnike transplantacije "bone condensing"
9.45 - 10.30	prof. dr. Ivica Anić (Hrvatska): Laserji v zobozdravstvu: katerega, kdaj in kako uporabljamo laserski žarek v ustni votlini David Dovšak, Aleš Vesnauer, Brigita Drnovšek - Olup: Odstranjevanje levkoplakij in hemangiomov z dentalnim laserskim sistemom "Fotona Twinlight"

PREDAVANJA ZA MEDICINSKE SESTRE STOMATOLOŠKE SMERI

Sobota, 2.6.2000 ob 9.30

Majda Japelj, vms, dipl. sociol.: Pravna in moralna odgovornost (45 min.)

Majda Zorec, vms, prof. zdr. vzgoje: Delovna obremenitev medicinskih sester v zobni ambulanti za odrasle (30 min.)

Mojca Dolinšek, vms, prof. spec. pedagogike: Ravnanje z odpadki v bolnišnici in drugih zdravstvenih zavodih (45 min.)

Stanislava Štajer, vms, prof. zdr. vzgoje: Pomen zobozdravstvene vzgoje pri preprečevanju nepravilnosti v rasti zob in čeljusti (30 min.)

Rosita Makovec, vms, Tanja Goričan, vms: Promocija zdravja v zobozdravstveni dejavnosti v Mariboru (30 min.)

Marija Miklič, ms, pravnik: Kakovost življenja ob zdravi prehrani (30 min.)

Po dogovoru z Zbornico zdravstvene nege bodo udeleženske kongresa dobile potrdilo, ki bo veljalo za napredovanje.

Zbornica zdravstvene nege Slovenija - Zveza društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije
Sekcija medicinskih sester-babic
Vabi na

STROKOVNI SEMINAR

ki bo 18. in 19. maja 2000 v predavalnici M-hotel, Derčeva 4, Ljubljana Šiška

PROGRAM:

Četrtek, 18. maj 2000

12.00 – 13.00	Registracija udeležencev
13.00 – 13.30	Otvoritev, pozdravni govori
13.30 – 13.45	Postopki pri fertilizaciji invitro (IVF)
Alenka Hribnik, vms
13.50 – 14.05	Sodobnejša presejanja v nosečnosti (nuhalna svetlina, tht, merjenje cerviksa)
asist. mag. Stanko Pušenjak dr.med.
14.10 - 14.25	Alternativni porodi
Marjana Drčar, vms
Izkušnje uporabnikov
Naravni začetki
14.35 – 14.50	Nizozemski sistem babištva
Anita Prelec, vms, spec.porod.zdr.nege.
15.00 – 15.30	Odmor
15.30 – 15.45	Delo fizioterapevta z novorojenčkom
Lidija Žgur, viš.fiziot.
15.50 – 16.05	Preventivno povijanje novorojenčka
Nataša Berden, dr.med.spec.pediatr
Ortopedska klinika
16.10 – 16.25	Problemi pri zgodnjem odpuščanju iz porodnišnice
Erika Stojanovič, sms

18.00 Večerja s kulturnim programom (M-hotel)

Petek, 19. maj 2000

09.00 – 09.15	Novi postopki zdravljenja urinske inkontinence pri ženskah
dr.sc. Adolf Lukanovič, dr.med.
09.20 – 09.35	Preprečevanje urinske inkontinence
Jožica Gruden, vms
09.40 – 09.55	Svetovanje v menopavzi
Blanka Gradišek, vms
10.00 – 10.30	Odmor
10.30 – 10.45	Komunikacija
Vera Štebe, vms, univ. prof. ped.
10.50 – 11.05	Supervizija
Darja Thaler, vms, univ.dipl.org., spec.superv.
11.10 – 11.25	Izobraževanje in pripravištvo diplomiranih babic
Mihaela Skoberne, vms, spec.superv.
11.45 – 12.30	Vollni občni zbor

Splošne informacije:

Udeležba na seminarju se šteje za strokovno izpopolnjevanje. Kotizacija za člane ZZNS znaša 19.040,00 sit, za nečlane 38.080,00 sit. V ceno sta računana DDV in večerja. Nujna je pisna prijava na seminar, ki jo pošljete na naslov: ZZNS, Vidovdanska 9, Ljubljana do 10. maja 2000. Kotizacijo nakažite na žiro račun ZDMSZT: 50101-678-48641, sklicna številka 00-120-04. Omenjeni znesek lahko poravnate tudi pred začetkom seminarja. Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico, potrdilo o plačani kotizaciji (virman) in pisno prijavo, če se niste že prej prijavili, z ustreznimi podatki (davčna številka zavoda). Rezervacije za prenočišče sprejema M-hotel (nekdanji hotel Ilirija), Lj-Šiška na tel. 061 15 37 000, faks. 061 159 30 48. Cena enoposteljne sobe 9.920.00 SIT do 12.320.00 SIT, dvoposteljna 18.000.00 SIT.

Vljudno vabljeni!

ORGANIZATORICI SREČANJA:

Marjana Drčar

Gordana Njenjić

Informacije po telefonu: 061 14 03 101

Porodnišnica Ljubljana

Predsednica sekcije

Alenka Zega

Zbornica zdravstvene nege Slovenija - Zveza društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v sterilizaciji

PROGRAM STROKOVNEGA SEMINARJA,

POSEBNOSTI PARNE STERILIZACIJE,

ki bo 12. maja 2000 v Portorožu, v hotelu Slovenija

- 09.00 Prijava k seminarju
- 10.00 Uvodna beseda in kratak kulturni program
- 10.30 Bowie end Dick test
Peter Newson - BROWNE
- 11.20 Sterilizacija z malimi sterilizatorji
Prim. dr. Marjeta Škerl, dr. med.
- 11.40 Validacija parnih avtoklavov in njen pomen
Rajmund Gorenc, inž.
- 12.00 ODMOR s kavo
- 12.30 Higijenski režim v sterilizaciji
Darja Musič, vms
- 12.50 Tekoče vzdrževanje avtoklavov
G. Pavlovičin, G. Remškar, SAN-REX
- 13.00 Higijensko vzdrževanje avtoklava
Marija Šrimpf, vms
- 14.45 KOSILO
- 15.00 EN standardi v sterilizaciji
Denis Janušič, inž. SKANTEH
- 15.20 Polnjenje avtoklava
Eva Verstovšek, vms
- 15.40 Prve izkušnje s plazma sterilizacijo v Sloveniji
Albina Gabrovšek, vms

ZAKLJUČEK SEMINARJA

Kotizacija:

za člane Zbornice zdravstvene nege Slovenije 9.520 SIT,
za nečlane 19.040 SIT,
za študente in upokojece kotizacije ni.

Kotizacijo nakažite na žiro račun št. 50101-678-48641,
sklic na št. 00 12024 ali pa poravnate ob prijavi na dan
seminarja.

Zaradi DDV-ja je nujna pisna prijava na seminar, zato vas
prosimo, da se na seminar prijavite s prijavnico, ki je ob-
javljena v Utripu, ali s prijavnico, ki je na zadnji strani vabi-
la.

Prijavnico pošljite na naslov:

Marija Petek

Klinični center, Ginekološka klinika,

Šlajmarjeva ul. 5, 1000 Ljubljana

tel. 061 1403 101, int. 672

Registracija:

Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico ZZNS in
potrdilo o plačani kotizaciji.

Zbornica zdravstvene nege Slovenija - Zveza društev
medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije
Sekcija medicinskih sester za anesteziologijo,
intenzivno nego in terapijo ter transfuziologijo
vabi na 37. strokovno srečanje:

"Vzpostavitev, vzdrževanje, oskrba in komplikacije žilnih poti,"

ki bo 26. in 27. maja v hotelu Kompas v Kranjski Gori.

Petek, 26. maj 2000

- 09.00 Registracija udeležencev
- 10.00 Otvoritev seminarja
- 10.50 1. Vrste in uporaba razkužil za kožo
Zdenka Kramar, vms, Ester Škrjanc, vms; SB Jesenice
- 2. Kdaj umivanje in kdaj razkuževanje rok
Asja Pelan Jaklič, vms; KC Ljubljana
- 3. Izbor in smotrna uporaba rokavic
Škrjanec Alenka, vms, Kodila Vera, vms; KC Ljubljana
- Diskusija
- 12.30 Kosilo
- 14.00 4. Priprava vbojnega mesta za vzpostavitev žilne poti
Ružica Baudek, vms, Bolnišnica Golnik
- 5. Vzpostavitev in vzdrževanje periferne venske poti
Kohek Marija, vms, Zrim Marija, dipl. m.s., SB Murska
Sobota
- 6. Pogostost pojava komplikacij periferne venske poti
Zorica Kardoš, vms, Irena Buček Hajdarevič, vms; KC
Ljubljana
- 7. Oskrba centralnih venskih katetrov
Martina Pavlič, vms, Sonja Bergman, vms; KC Ljubljana
- 8. Priprava in aplikacija parenteralnih tekočin in zdravil
za CVK
Mirjana Petreska, vms, Anica Kovač, vms, Zdenka
Janičijević, vms; KC Ljubljana
- 16.30 Izlet (primerna obleka in obutev)
- 21.00 Skupna večerja

Sobota, 27. maj 2000

- 09.00 9. Protokol opazovanja centralnih venskih katetrov
Jelka Černivec, vms, Petra Kamenšek vms, SB Maribor
- 10. Sledenje okužb po centralnih venskih katetrib pri otrocih
Mirjana Petreska, vms, mag. Štefan Grosek, dr. med.,
Valerija Oblak, vms; KC Ljubljana
- 11. Komplikacije pri centralnih venskih katetrib
Bojana Mahnič, vms, Lea Gaspari, vms; KC Ljubljana
- 10.00 Diskusija
- 10.20 Odmor
- 10.50 12. Vzdrževanje, oskrba in komplikacije arterijskih kanil

Vera Čepon, vms, Benica Žnidaršič, vms, Stanka Pipan, vms; KC Ljubljana

13. Namembnost in posebnosti dializnih fistul

Stojana Vrhovec, vms, KC Ljubljana

14. Rokovanje z dializnimi katetri

Liljana Gaber, vms; KC Ljubljana

15. Namembnost in posebnosti venskih portov

Brigita Skela Savič, univ. dipl. org., vms; Onkološki inštitut Ljubljana

16. Ravnanje z epiduralnim katetrom

Dragica Vadlja, zt; SB Maribor

12.30 Zaključek seminarja

INFORMACIJE

Kotizacija z DDV za člane ZZNS znaša 19040 SIT, za nečlane 38080 SIT. Kotizacijo vplačate na ŽR ZZNS: 50101-678-48641, sklic na št.00-122-11 s pripisom "sekcija za anesteziologijo".

Prijavnico iz Utripa za strokovno srečanje pošljite do 10.5.2000 na naslov:

Irena Buček Hajdarevič, Klinični oddelek za anesteziologijo, Klinični center, Zaloška 7; 1000 Ljubljana.

Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o vplačani kotizaciji.

Seminar je vpisan v register strokovnih izpopolnjevanj Zbornice-Zveze in se upošteva pri napredovanju.

Namenjen je medicinskim sestram in zdravstvenim tehnikom, ki se pri svojem delu z navedeno tematiko srečujejo kot izvajalci posegov ali kot izvajalci zdravstvene nege bolnikov, ki zaradi diagnostike ali zdravljenja potrebujejo prosti žilni pristop.

Rezervacije prenočišč do 15. 5. 2000 sprejema recepcija hotela Kompas na telefon: 064-881-661.

Cenik nočitve z zajtrkom:

Hotel	1-posteljna soba	2-posteljna soba
Kompas	8500 SIT	6500 SIT
Alpina	7000 SIT	5000 SIT
Depandansa	7000 SIT	5000 SIT

DODATNE INFORMACIJE

Zdenka Kramar, SB Jesenice, telefon: 064-8680

Organizacijski odbor:

Zdenka Kramar, Zdenka Janičijević, Vida Vitek
Sonja Bergman, Zorica Kardoš, Irena Buček Hajdarevič
Mojca Mezek, Ester Škrjanc, Milenka Rustja, Rudi Šapek

Vljudno vabljeni!

Predsednica sekcije
Irena Buček Hajdarevič

Nov seminarsko-konferenčni center – Hotel Paka v Velenju

Lastnik novega Hotela Paka, ki je bil pred dvema letoma popolnoma prenovljen, je Gorenje Gostinstvo d.o.o., ki je popolnoma spremenilo ponudbo propadajočega hotela. Hotel je namenjen poslovnim gostom in udeležencem seminarjev in konferenc.

Hotel ima 52 sob, ki so najsodobneje opremljene, imajo klima napravo, minibar, sef, telefon, TV s hotelskimi programi (možnost urnikov za udeležence seminarjev) in kartični sistem za odpiranje.

V konferenčnem delu je 6 dvoran, ki imajo od 20 do 250 sedežev, vse pa so opremljene z vso tehniko za seminarje (videoprojektorji, grafoskopi, oprema za simultano prevajanje...).

V hotelu je bilo že kar nekaj velikih seminarjev in simpozijev, manjši seminarji in predstavitve pa se v hotelu dogajajo vsak dan. Hotel s svojo celotno ponudbo ponuja izredne možnosti za izvedbo seminarjev in simpozijev. Več informacij Vam bo posredoval g. Stanko Brunšek, na tel. številki: 063 8980 714.

Konferenčni dogodek v Perli ima svoje prednosti. Sodobno opremljeni prostori (dvorana za 110 udeležencev ter sejni sobi z 12 in 30 sedeži, v neposredni bližini pa še tri dvorane za 100, 200, 360 gostov) omogočajo različne vsebine. Pod eno streho so vam na voljo: udoben hotel, odlična kuhinja, zabava in spektakli, ples, igre na srečo, pa tudi sprostitev in rekreacija. V frizerskem, lepotilnem in masažnem salonu ter solariju in savni poskrbijo za vaše dobro počutje.

POSEBNA PONUDBA

- enodnevna prireditev: brezplačen najem dvoran
- dvo in večdnevna prireditev: brezplačen najem dvoran in tehnike, najmanj 30 % popusta na ceno nočitev

Konferenčni gostje imajo prost vstop v igralnico, spektaklesko dvorano Arena, diskoteko Captain Hook's Club, savno in bazen.

Za vse podrobnosti se dogovorite z go. Flavijano Kožlin.

**HOTEL
CASINO
PERLA**
Nova Gorica

DOBRA TRANSFUZIJSKA PRAKSA

Zdenka KRAMAR

V lanskem letu smo v mesecu novembru v Raden-
cih organizirali dvodnevni seminar z osrednjo
temo "Dobra transfuzijska praksa". Zbralo se je
preko 150 medicinskih sester in zdravstvenih
tehnikov iz vse Slovenije.

Srečanje se je pričelo s prijetnim kulturnim pro-
gramom, ki so ga pripravili naši gostitelji iz Splošne
bolnišnice Murska Sobota. Ko so izzveneli zadnji
zvoki glasbe in se je končal pozdravni govor
predsednice sekcije vms Irene BUČEK-HAJDARE-
VIČ, se je pričel strokovni del, ki je bil zelo obsežen.
Prvo predavanje je bilo namenjeno informatiki v
transfuzijski dejavnosti. Mag. Damijan SENČAR nam
je predstavil pomembnost informatike v transfuzijs-
ki praksi. Za zagotavljanje racionalne in varne
transfuzije je potrebno zapisovati in nadzirati veliko
podatkov, kajti pomota pri vnosu ali preverjanju
kateregakoli podatka je lahko usodna za prejemni-
ka krvi.

V zdravstvu se vse večkrat sliši o kazenski in odškod-
ninski odgovornosti. To aktualno temo nam je os-
vetlila gospa Dragica WEDAM-LUKIČ. V svojem
predavanju nam je prikazala temeljne značilnosti
kazenske in civilne odgovornosti in nas opozorila
na najpomembnejše razlike. Kazenska odgovornost
je vedno individualna – odgovoren je vsak, ki ravna
malomarno.

Sledili smo osrednji temi našega seminarja – to je do-
bri transfuzijski praksi. V to sodi tudi zagotavljanje
pristanka bolnika na transfuzijo. Bolnik mora dobiti
vse informacije, na podlagi katerih se odloči, ali bo
transfuzijo sprejel ali odklonil. To nam je osvetlil dr.
med. Dragoslav DOMANOVIČ.

Odklonitev transfuzije, o kateri nam je spregovorila
vms Barbara MOŽGAN, je zelo pomembna, včasih
ključna za preživetje bolnika. Vedno je potrebno
ugotoviti, zakaj bolnik odklanja kri.

Zdravstvena vzgoja spada med ukrepe, ki prispeva-
jo k dobri praksi transfuzije. Za pridobivanje novih
krvodajalcev in za njihovo izobraževanje je
zadolžen Rdeči križ Slovenije. Pri načrtovanju in iz-
vajanju zdravstveno-vzgojnih programov je potrebo-
no interdisciplinarno in medsektorsko sodelovanje.
Vse to in še veliko o zdravstvenem delu krvodajal-

cem nam je v svojem predavanju predstavila vms
prof. ZV Cvetka GREGORC.

Marjeta POTOČNIK, dr. med., je poskušala pred-
staviti idealno pot naročanja in testiranja krvi v nuj-
nih primerih. Kako potekajo postopki, ki zagotavlja-
jo varno transfuzijo, nam je predstavila vms Marjeta
MARTINČIČ. Poudarila je, da pri vseh postopkih, ki
jih izvajamo v zvezi s transfuzijo, ne smemo pozabiti,
da imamo v rokah živo tkivo.

Kako poteka naročanje krvi in krvnih pripravkov na
oddelkih, nas je informirala vms Katarina STANI.

Aplikacija krvi in krvnih pripravkov po venski poti
nam je predstavila vms Ester ŠKRJANEC.

Staranje prebivalstva, vedno bolj zahtevni opera-
tivni posegi in vedno bolj zahtevno agresivno ciljano
zdravljenje krvotvornih bolezni vpliva na povečano
povpraševanje po krvi in sestavinah krvi.
Naraščajoči stroški v zdravstvu narekujejo raciona-
lizacijo na vseh področjih, tako tudi na področju
rabe krvi. Strategijo za kakovostno in racionalno
rabo krvi nam je predstavila Vanda BRUBNJAK-
JEVTIČ, dr. med.

Komponentno zdravljenja in pomembnost zdravl-
jenja s krvnimi komponentami nam je nazorno
prikazala vms Darinka CRNKOVIČ.

Kaj je varna transfuzija trombocitov, kako so izbrani,
pripravljeni in hranjeni, da jih bolniku lahko trans-
fundiramo z največjo varnostjo, nam je predstavila
vms Vojka PRAPROTNIK.

Tatjana GAŠPERLIN, inž. kem. teh., je prikazala delo
v hemostaziološkem laboratoriju.

Vlogo ms pri dolgotrajni zunajtelesni membranski
oksisenaciji (ECMO) so nam predstavile vms Anica
KOVAČ in vms Zdenka JANIČIJEVIČ. Seznatile so
nas, kaj pomeni ECMO in pri katerih novorojenčkih
in otrocih se ta metoda zdravljenja uporablja.

Možne komplikacije pri uporabi intravenoznih per-
ifernih kanil nam je predstavila gđc. Mateja DERMOTA.
Za dobro počutje, da smo vsi udeleženci imeli zado-
voljene vse življenske potrebe po Handersonovi, se
moramo zahvaliti organizatorjem iz Splošne bol-
nišnice Murska Sobota pod budnim očesom vms
Irene NERAT, vmt Evgen BUNDERLA in seveda ne-
pogrešljive predsednice sekcije vms Irene BUČEK-
HAJDAREVIČ.

STROKOVNO SREČANJE MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V ZOBOZDRAVSTVU

Rosita Makovec

Sedmo strokovno srečanje je potekalo 3.3.2000 v Mariboru v poslovni zgradbi Zavarovalnice.

Po uvodnih pozdravih smo pričeli s predavanji. Predstavitel slikanice To smo mi, zobki, je potekala v živo. Predstavili so jo otroci osnovne šole Franca Rozmana – Staneta iz Maribora s svojimi učiteljicami in medicinsko sestro Zvonko Debenak. Slikanica je nastala kot plod dolgoletnega dela z otroki in iz potrebe to delo predstaviti in ga približati vsem, ki na kakršenkoli način skrbijo za zdravje otrok. Otroška prisrčnost, neposrednost in zagnanost je prevzela srca vseh navzočih.

Predavateljica magistrica Bojana Filej nam je pojasnila pogled na profesionalna načela zdravstvene nege še na drugačen način, kajti najbolj znan pogled na zdravstveno nego je sicer skozi različne definicije.

Velik izziv udeležencem srečanja je predstavljalo predavanje diplomirane sociologinje Majde Šlajmer-Japelj, ki nam je predstavila moralno in pravno odgovornost medicinske sestre v povezavi s pravicami pacienta.

Silva Unterlechner, profesorica zdravstvene vzgoje, nam je predstavila vpliv dejavnikov na vpis dijakov v Srednjo zdravstveno šolo. S to raziskavo je analizirala dejavnike, ki ugodno oziroma moteče vplivajo na vpis učencev v omenjeno šolo.

Po kratkem odmoru nam je primarijka Majda Korpar predstavila svoje poglede na sodobno ortodontijo ter nazorno predstavila vprašanja, pa tudi njihove rešitve.

Srečanje je zaključil doktor Bojan Bilič, specialist pedontologije s prikazom sistematskega dela pri tri- in petletnih otrocih v dispanzerju v Mariboru.

Sledila je živahna razprava po predavanju. Dotaknili smo se vprašanj izobraževanja sester za delo v zobozdravstvu, ki ni zadovoljivo, zato smo si zadali nalogo, da je potrebno na tem področju nekaj narediti.

V popoldanskem delu srečanja smo izvedli volilno konferenco IO sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v zobozdravstvu.

Za predsednico sekcije smo izvolili Stanko Štajer – Zdravstveni dom Kranj.

- podpredsednica Milena Gliha - Stomatološka klinika Ljubljana,
- tajnica Marija Miklič – Zdravstveni dom Ljubljana,
- člani IO so: Sonja Bernot – Zdravstveni dom Kamnik, Marina Čok – Zdravstveni dom Izola, Blanka Romih – Zdravstveni dom Brežice, Dora Masten – Zdravstveni dom Nova Gorica, Suzana Daneu – Zdravstveni dom Maribor.

Predlog liste smo soglasno sprejeli in potrdili.

Lepo se zahvaljujem vsem, ki so s svojo prisotnostjo omogočili uspešno izvedbo strokovnega srečanja v želji, da se kmalu zopet srečamo.

Podarite si tišino

OHROPAX®

OHROPAX® UŠESNI ČEPKI

Ohropax® ušesni čepki so namenjeni zaščiti vaših ušes pred hrupom, vodo, vetrom in mrazom. Izdelani so iz posebnih voskov oz. iz prijetno mehke umetne pene. Zaradi kakovostnih materialov, iz katerih so izdelani, so primerni za vsako uho. Na voljo so brez recepta v lekarnah, specializiranih trgovinah in drogerijah.

Zastopa: Farmedica d.o.o., Ljubljana

Proizvajal: Ohropax® Nemčija

Polzela 171, 3313 Polzela, tel.: 063/703-720, faks: 063/720-324, e-mail: polzela@siol.net

Kot novost na trgu predstavlja Polzela, tovarna nogavic, d.d., blagovno znamko COMFORT. Nogavice iz programa Comfort so izdelane iz zelo kvalitetne bombažne in elastomerne preje, ki zagotavlja nogam dodatno udobje in sproščenost.

Nogavice Comfort - SANITIZED

Nogavice so obdelane po posebnem tehnološkem postopku, ki uporabniku zagotavlja zaščito proti razvoju bakterij in glivic ter s tem omogoča dolgotrajno higiensko svežino. Nogavice so izdelane iz zelo kvalitetnega bombaža, v beli barvi. Namenjene so predvsem medicinskemu osebju, na kar opozarja tudi znak "rdeče medicinske kače" na podplatu nogavice.

Nogavice Comfort - KLIMA EFEKT

Posebna obdelava nogavice preprečuje vlagi, da bi se zadrževala v notranjosti nogavice. Tako so noge vedno suhe in tople. Odlikuje jih tudi poseben rob, brez gume.

Da bi bile vaše noge HLADNE, ko je toplo, in TOPLE, ko je hladno!

Nogavice Comfort - BREZ GUME

Nogavice odlikuje posebno izdelan rob brez gume, ki ne tišči. Namenjene so vsem tistim, ki imajo težave s krčnimi žilami, pa tudi tistim z utrujenimi in občutljivimi nogami.

ZA ZDRAVJE IN PRIJETNO POČUTJE VAŠIH NOG!

Poročilo s strokovnega seminarja Sekcije kirurških medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Greta Zver

Sekcija kirurških medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov (zt) Slovenije je 17. in 18. februarja 2000 organizirala dvo-dnevni strokovni seminar v hotelu Radin v Radencih.

Kljub temu, da nismo praznovali nobenega jubileja, niti ni bilo občnega zbora, smo imeli kulturni program, ki ga je pripravilo Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Pomurje. Za lepo odpete pesmi in dobronamerne želje se jim iskreno zahvaljujem, predvsem predsednici društva gospe Milki Kovaš, vms.

Takoj po kulturnem programu in nagovoru predsednice sekcije smo začeli s strokovnim delom. Prvi dve predavanji sta zajemali področje kirurške rane. O kakovostni zdravstveni negi kirurške rane je predavala Greta Zver.

Poudarjeno je bilo, da je preveza rane aseptični postopek, ki ga izvajata zdravnik in medicinska sestra. Zdravnik praviloma vodi prevezo, ms sodeluje pri posegu. Prevezujemo s skupnim ciljem, čista, suha rana, ki se celi brez zapletov ali per primam intentionem. K temu lahko zelo veliko prispevamo medicinske sestre – zt, če prevezujemo strokovno in zagotavljamo kakovostno zdravstveno nego kirurške rane, ob uporabi ustreznih oblog, ki jih določi zdravnik po predhodni diagnozi rane.

S prevezo rane je tesno povezana menjava obkladkov. Pomembno je, da obkladek zamenjamo vedno z novim materialom. Za obkladke lahko uporabljamo klasični material. Na tržišču se pojavlja vedno več industrijsko pripravljenih materialov različnih firm. O prednostih sodobnih materialov za obkladke je predavala gospa Andreja Vodičar, dipl. pharm. Natančno je razložila način uporabe, indikacije, prednost ukrepov in opozoril ter stranske učinke industrijsko pripravljenih oblog.

Pred kosilom je sledilo predavanje o Zdravstveni negi hudo bolnega kirurškega bolnika. Predavala je Greta Zver. Povedano je bilo, da bolniki po operativnem posegu po navadi hitro okrevajo in zaradi krajšanja ležalnih dob hitro zapustijo bolnišnico. Včasih pa ni tako in bolnikovo stanje preide v fazo hudo bolnega

kirurškega bolnika. Našo pozornost smo usmerili na zdravstveno nego bolnika v terminalni fazi. Poudarili smo, da ms nikoli ne pusti bolnika samega, prestrašenega nad svojo boleznijo, ampak mu skuša na osnovi emocionalnega odnosa in empatijskega razumevanja pomagati. Medicinska sestra lahko pomaga bolniku le, če pomaga tudi njegovi družini.

Popoldne smo po skupnem kosilu nadaljevali z AIDS-om - kaj je dobro vedeti. Doc.dr. Janez Tomažič je povedal, da virus človeške imunske pomanjkljivosti (HIV) še vedno predstavlja velik izziv medicini in družbi nasploh. Ogromen napredek je bil dosežen pri razumevanju laičnega znanja glede virusa in glede naravnega poteka okužbe s HIV. Možnosti zdravljenja so sedaj večje, bolniki imajo daljšo pričakovano življenjsko dobo in boljšo kvaliteto življenja.

O posebnostih zdravstvene nege bolnikov, okuženih s HIV, je predavala gospa Jolanda Munih, vms, prof. zdr. vzgoje. Poudarila je, da zdravstveni delavci ne samo zdravimo, ampak tudi preprečujemo prenos okužbe s HIV. Predpisani so splošni previdnostni ukrepi, ki veljajo v vseh zdravstvenih ustanovah, oddelkih, ne glede na znan (neznan) status HIV bolnika. S temi ukrepi lahko uspešno preprečujemo prenos okužbe s HIV, pomembno pa je, da so vsi zdravstveni delavci seznanjeni z možnostjo prenosa okužbe, da poznajo pota prenosa in da pri delu z vsemi bolniki upoštevajo splošne previdnostne ukrepe za preprečevanje prenosa okužbe.

Sledilo je predavanje o etiki medicinskih sester. Predavala je gospa Vera Grbec, vms, univ. dipl. org. Dotaknila se je tistega pomembnega področja, ki spremlja ms in zt ob našem vsakdanjem delu z bolniki / varovanci. Podrobneje smo se seznanili s pravicami bolnikov kot delom človekovih pravic. Na koncu odličnega predavanja smo ugotovili, da bi bilo dobro ob vsakem strokovnem srečanju obnoviti določena poglobljaj iz etike.

Naporni delovni dan smo zaključili s slavnostno večerjo ob glasbi in plesu.

Naslednji dan smo začeli s predstavitev to-

varne "TIK" iz Kobarida.

Temu je sledilo predavne s področja lepotne kirurgije. Verjeli ali ne, uspelo nam je pridobiti kot predavatelja vrhunskega strokovnjaka v naši državi, ki ima tudi velik ugled v svetu, prof. dr. Zorana Arneža, višjega svetnika, strokovnega direktorja SPS, Kirurška klinika v KC, Ljubljana. Predavanje je bilo zelo zanimivo, sploh za žensko populacijo. Profesor je poudaril, da je lepota predvsem odraz presoje posameznika ("vsake oči imajo svojega malarja"), zato indikacije za lepotne posege postavljajo stranke same. Cilj vsake kirurške operacije je poleg izboljšanja ali povrnitve funkcije tudi čim lepši, izboljšan ali pa vsaj nespremenjen zunanji videz. Podrobno nam je predstavil operacije na vekah, dvig obrvi, lepotne operacije nosu, štrlečih uhljev, ritidektomijo (face lifting), lepotne operacije dojk, abdominoplastiko za odstranjevanje odvečne kože in maščevja s spodnjega dela trebuha, liposukcijo in lipoaspiracijo. Slušatelji smo bili navdušeni nad predavanjem in hkrati ugotovili, da ni vredno tvegati življenja za lepoto.

Sledilo je prav tako zanimivo predavanje o posebnosti zdravstvene nege bolnika po lepotni operaciji. Predavala je glavna med. sestra KO za plastično kirurgijo in opeklino, gospa Majda Lužar, vms.

Poudarila je, da je zdravstvena nega (ZN) bolnikov po lepotnih operacijah usmerjena v ugotavljanje bolnikovih potreb po ZN, načrtovanje ZN, izvajanje ZN in ocenjevanje ZN.

Na koncu je povedala, da lepotna kirurgija z odklanjem telesnih posebnosti in z izboljšanjem estetskega videza vidnih delov človeškega telesa vpliva na zdravo, čustveno in duševno življenje ljudi, kar pripomore h kvalitetnejšemu vključevanju v družabno in družbeno življenje. Strokovno delo smo nadaljevali na področju, ki ga vsi čutimo, o njem pa le malo vemo – to je ustni zadah – halitosis-foetor ex ore. Predavatelj je bil doc. dr. Miha Sok, in razložil, da je zadah iz ust navaden fiziološki pojav, če se pojavlja občasno, zlasti zjutraj. Za zadahom pa se lahko skrivajo tudi hude bolezni. Predavatelj je poudaril, da zadah iz ust že natančno merimo s posebno napravo Halimeter. Temelj odpravljanja zadaha je v odstranjevanju bakterij, ki proizvajajo žveplovodik in merkaptane, in gojišč, na katerih te bakterije uspevajo. Zdravljenje poteka timsko. Zaključil je, da sedaj lahko

zadah iz ust preprečimo in učinkovito zdravimo, ljudem pa s tem dvignemo samozavest in vračamo širok nasmeh na njihova lica.

Doc. dr. Miha Sok je nadaljeval s predavanjem o primarnem hiperparatiroidizmu. Povedal je, da malokatera bolezen poteka s tako pestro simptomatiko in povzroča tako različne bolezenske znake in motnje, kot ravno hiperparatiroidizem.

Kaj povzroči povečano tvorbo - izločanje parathormona, ni jasno. Največkrat zbolijo ženske, ki so v menopavzi. Diagnoza ni težka in je zanesljiva. Operacija je skoraj edini in najboljši način zdravljenja.

Strokovni del smo zaključili s predavanjem gospe Helene Kristine Peric, vms, ki nam je predstavila novosti pri preprečevanju in zdravljenju brazgotin.

Povedala je, da se brazgotinam ne da izgoniti, lahko pa se jih s sodobnimi materiali omili tako, da so mehkejša in lepo zaraščena. Predstavila nam je sodobne materiale in tudi povedala, kje se jih dobi.

Povedati moramo, da so bila vsa predavanja zelo zanimiva, podana na visoki strokovni ravni, opremljena z lepimi diapozitivi. Tudi tokrat nam je uspelo izdati Zbornik predavanj, plod dela in prizadevanj tako medicinskih sester kot zdravstvenih tehnikov. Prepričani smo, da je seminar pripomogel k širši strokovni razgledanosti ms in zt, predvsem pa h kakovostnejši zdravstveni negi naših bolnikov.

Predavanje so nam popestrili predstavniki D.O. farmacevtskih in kemičnih izdelkov z vzorno, lepo razstavo vseh tistih proizvodov, ki jih predvsem ms in zt uporabljamo pri našem vsakdanjem delu, seveda pa nas s tem tudi finančno podpirajo in polepšajo naša druženja, za kar se vsem prisrčno zahvaljujem.

Čeprav smo imeli strokovno srečanje v zimskem času, tudi vreme nam je malo ponagajalo, smo imeli lepo število udeležencev – okrog 170 ms in zt.

Po napornih dveh dneh smo se po skupnem kosilu razšli in moram priznati, da mi je bilo prijetno poslušati pohvale, ki so jih izrekli slušatelji, predavatelji in predstavniki delovnih organizacij, ki so bili na tem srečanju. Tudi njihova želja, da bi bilo več takih seminarjev, daje organizatorju nov elan za prihodnje delo.

KAKO PREMAGUJEMO KONFLIKTE, TEŽAVE IN STRESE PRI VSAKDANJEM DELU

Nada MUSTER

Predavanje o stresu in o vsem, kar sodi zraven, je bilo zanimivo in poučno, saj so bile nakazane tudi smernice reševanja teh vprašanj in varovanja pred čezmernim izogrevanjem.

Predavanje samo in pa brskanje po zapiskih me je poučilo o tem, da vsakdanji napor in težave, ki jih dostikrat jemljemo kot "nujno zlo", še zdaleč niso tako nedolžni. Človeku se lahko kaj hitro zamajejo tla pod nogami, če konfliktov ne rešuje sproti, še posebej, če je sam bolj dovzeten za stres.

Delo medicinske sestre je odgovorno in naporno, saj vsako delo z ljudmi zahteva celega človeka. Medicinske sestre in zdravstveni delavci nasploh se pri delu srečujemo s težavami in konflikti, ki pa v končni fazi ne pomenijo vedno le negativnega stresa.

Najpogostejši vzroki za stres, s katerimi se srečujemo na svojih delovnih mestih, so:

1. **VELIKA ODGOVORNOST:** medicinska sestra na oddelku je odgovorna skoraj za vse, kar se v zvezi z varovanci dogaja.
2. **ZDRAVSTVENO STANJE VAROVANCEV:** posebej poslabšanje zdravstvenega stanja, poškodbe, življenjsko nevarne okoliščine, ko je treba hitro in natančno ukrepati.
3. **ODSOTNOST ZDRAVNIKA:** predvsem ob poslabšanju zdravstvenega stanja varovancev.
4. **TEŽJI POSEG PRI VAROVANCU:** ko se kljub znanju pojavi strah pred neuspehom in morebitnimi zapleti.
Vendar ima tak stres tudi pozitivno lastnost - ko delo dobro opraviš, se tudi samopotrjuješ. Uspešno opravljen poseg je zame pravo zdravilo za stres!
5. **SMRT VAROVANCA:** občutek nemoči ob

postelji umirajočega in izguba varovanca me vedno znova pretrese.

6. **POMANJKANJE ČASA:** saj je ob množici nalog skoraj vse časovno omejeno.
7. **MANJŠE ŠTEVILO KADRA NA ODDELKU:** še posebej v času letnih dopustov - takrat so napore še bolj intenzivni.
8. **TEŽAVE PRI KONTAKTIRANJU S SVOJCI:** delo s svojci zahteva veliko energije in potrpežljivosti.
9. **KONFLIKTI Z VAROVANCI:** na primer, ko varovanec zaradi zdravstvenih težav ne bi smel kaditi, vendar pa cigarete zahteva.
10. **KONFLIKTIMED OSEBJEMNA ODDELKU:** ki nastanejo zaradi površno opravljenega dela ali zato, ker se vsi ne držijo dogovora.

Stresne situacije so in bodo in z njimi moramo živeti. Še bolje pa jih je premagovati in premagati. Nekaj nasvetov, za katere menim, da zelo pomembno vplivajo na zmanjševanje stresov in njihovo premagovanje, sem strnila v deset točk:

1. Najbolj pomembna je dobra organizacija dela.
2. Pomembno je, da si med seboj pomagamo, se pogovarjamo in težave sproti odpravljamo.
3. Skupaj se moramo veseliti drobnih uspehov: hvaležnost in dobro počutje varovanca sta dober razlog za dobro delo vnaprej.
4. Med samim delom se lahko sprostimo z dobro glasbo, ki je primerna tudi za varovance.
5. Družabne igre z varovanci preženejo težke misli.
6. Ne pozabimo na humor, saj so nekateri mojstri za šale.
7. Kratek sprehod z varovancem, morda do bližnjega ribnika, kjer stik z naravo razbremenjuje oba sprehajalca.
8. Od srca se nasmejemo svoji nerodnosti.
9. Svoje delo imejmo radi, prav tako varovance.
10. Doma se dobro naspimo in odpočijmo.

Ker pa se premagovanje stresa največkrat začne šele, ko zapustimo oddelek, je seveda zelo pomembno okolje, v katerem živimo.

Osebo se mi po napornem delu v službi prileže pogovor z možem in igranje z otrokoma. Uživam v dobri knjigi, dobri komediji, ob pletenju in skrbi za rože. Včasih pa mi najbolj

pomaga, če sama posedim v mirnem kotičku in o vsem dobro premislim.

Zelo pomembno je, da si vzamemo čas tudi zase, pa čeprav nam ga ponavadi ne ostane toliko, kot bi si želeli oziroma toliko, kot ga potrebujemo. Zatorej ga izkoristimo za tisto, kar imamo res radi.

Povzeto po seminarski nalogi iz funkcionalnega izobraževanja.

IZPOVED

Tadeja URH - ZUPAN

Prišla je nekega poletnega jutra. Bilo je eno tistih juter, ko bi kar poletel v nebo, polno modrine, polno veselja in polno upanja. Prišla je na naš oddelek kot nova sodelavka. Bila je tiha, prijazna, njen obraz pa je kljub njeni mladosti kazal neko nerazumljivo bolečino.

Vživela se je takoj; v bolnice, v njihova življenja, v njihove težave, v njihova pričakovanja. Razumela je njihova najgloblja čustva, najglobljo bolečino in najglobljo žalost. Poslušala jih je, razumela njihovo stisko, se z njimi pogovarjala, za vsako je našla trenutek in se ji predala, jo tolažila in bodrila. Zdelo se je, kakor da to njeno poslanstvo nima meja.

Do nas, sodelavcev, je bila prijazna, vedno pripravljena, če si jo prosil za pomoč, vendar nič več kot to. Ni se mogla živeti, biti z nami, se z nami zabavati in smejeti. Njen obraz je bil prepojen z bolečino in izraz trpljenja je ostajal. Nihče ni vedel, kaj se dogaja, kaj se skriva za to neizrečeno žalostjo. Sprva smo vrtali po njenem življenju, jo spraševali, vendar se je vedno umaknila v samoto oz. vedno se je umaknila k bolnicam. Nikomur se ni odprla, nikomur ni želela govoriti o svojem življenju, toda vsi smo vedeli, da trpi. Trpi, v sebi joka, zapira se vase kot v lupino, oklep. Okrog nje je bilo trdno obzidje, ki ga sčasoma nihče več ni poskušal podreti. Zanj je bilo nebo vedno sivo, megleno, deževno. V njej nikdar ni posijalo sonce. Smejala se je le z bolnicami, tudi one so se smejale z njo, ji zaupale. Z njimi je našla svoj dušni mir. Težko je bilo gledati jo, kako v sebi

stiska bolečino.

Prišel je november in z njim mraz, megla, dež. Bila je iz dneva v dan bolj žalostna in nesrečna. Kaj se je dogajalo z njo, se nam ni niti sanjalo, dokler ... dokler se nam tisti večer v službi ni izpovedala. Njena izpoved je bila polna joka, bolečine in trpljenja. Povedala nam je, kaj se je zgodilo ravno pred enim letom. Nesreča, mastna cesta, pok, tema ... Otrok v avtu na zadnjem sedežu, divjanje reševalnega avtomobila, zavihanje siren. Iz prelepega nedeljskega jutra, polnega življenja, modrega neba in upanja je nastal tih, strašljiv, boleč večer, poln megle, sivine in brezupnega iskanja odgovora. ZAKAJ?

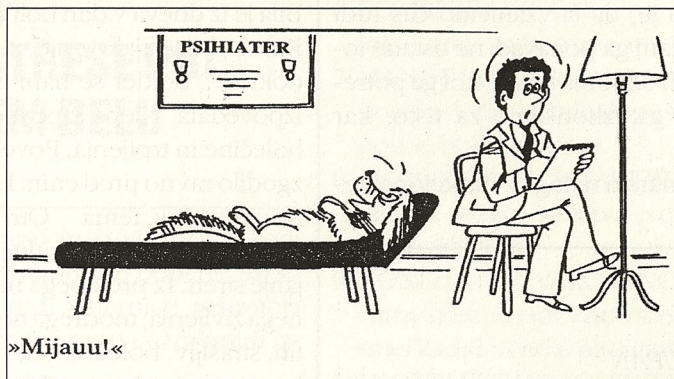
Samo še enkrat je videla tiste velike, prestrašene modre očke, ki so strmele vanjo in iskale most, ki bi jo pripeljal nazaj v topel objem matere. Potem so jo odnesli. Nikdar več je ni videla, objemala, čutila njenega srčeca. Bila je samo še tema, sneg, ki je prekril kup zemlje, zmrznjene rože, bele svečke ...

Vsi, ki smo bili tisti večer v službi, smo bili tiho. Nekaj nas si je tiho brisalo solze, vsi pa smo bili zaprepani nad izpovedjo. Počutili smo se majhne, polite, bilo nas je sram. Sram nas je bilo, ker nismo znali pomagati človeku, ki je med nami, pa čeprav smo bili po službeni dolžnosti vedno na voljo takim in podobnim ženskam, ki so imele večje ali manjše težave. Koliko jih je še, ki živijo med nami, trpijo, pa ne vemo za njihove tegobe?

Potem je vstala, si obrisala solze in dostojanstveno odšla iz sobe. Vsi po vrsti smo bili tiho, nihče ni upal niti z eno samcato kretnjo pretrgati tega trenutka. Hoteli smo si ga zapisati v najbolj skrit kotiček v našem srcu, da bomo znali prisluhniti nemi govorici in neizrečeni prošnji za pomoč človeku v stiski. Kajti tudi nam se dogajajo hude stvari, za katere mogoče nikoli ne bomo izvedeli in poskušali pomagati, ker ne bomo prepoznali bolečine.

Po tistem se je umirila. Tudi zanj so za oblaki kukali sončni žarki, dan je bil svetlejši in toplejši. Potrebovala je samo pogovor, ugotovili smo, kako močna osebnost je. Nekdo drug na njenem mestu bi lahko obupal. Pa ni obupala, potrebovala je samo izpoved ...

"PASJE ŽIVLJENJE"

PRI ZDRAVNIKU

Sredi parka se srečata dva psa.

"Slab si videti," reče prvi drugemu, "k zdravniku bi moral na pregled!"

"Sem že bil, pa ni nič našel!"

"Potem pa pojdi k psihiatru!"

"Ah, to pa sploh nima smisla, saj tako ali tako ne smem na kavč!"

ŠAH

Mož in žena igrata šah.

Žena reče možu: "Ta igra me spominja na čase, ko sva bila še fant in dekle!"

"Zakaj le, saj takrat nisva nikoli igrala šaha," odvrne mož ženi.

"To ne, vendar je tudi takrat trajalo celo večnost, preden si potegnil kakšno potezo!"

PRIBLIŽEVANJE

"Gospa Leonida, koliko pa ste stari?" vpraša Andrej.

"Približujem se petdesetim!"

"Mi prosim poveste, s katere strani?" vztraja Andrej.

NEKAJ NERODNOSTI

... če se velikan s 130 kilogrami v svoji skromnosti izrazi "Moja malenkost"

... če odhajajo na dopust tisti, ki v službi nikoli nič ne delajo ...

... če si v lase skočita dva plešča ...

... če prodajalci podraženo blago prodajajo po znižanih cenah ...

AFORIZMI O HUMORJU

Humor je ogledalo za tiste, ki mislijo, da so lepi in pametni.

Nič ni tako žalostno, da ne bi bilo smešno, in nič ni tako smešno, da ne bi bilo tudi žalostno.

Solze družijo žalsot in smeh.

Kdor se zadnji smeje, ima zamudo.

ZA VAŠ NASMEH IN ŠE KAJ VEČ - PETRA KERSNIČ

UDELEŽILI SMO SE MLADINSKE DELAVNICE MLADI IN ISKANJE SAMOPOTRDITVE

Karmen Pavrič

27. januarja 2000 je v Muzeju novejše zgodovine v Celju potekala mladinska delavnica na temo "MLADI IN SAMOPOTRDITEV", ki smo jo organizirale profesorice zdravstvene vzgoje Simona Križanec, prof. zdravstvene vzgoje, Justina Palčnik, prof. socialne pedagogike in Karmen Pavrič, prof. zdravstvene vzgoje, vse iz Srednje zdravstvene šole Celje.

Sodobni čas zahteva spremembe in žal tudi žrtve. Žrtve so največkrat mladi, ki zaradi želje po osamosvajanju in samopotrjevanju pred vrstniki sežejo po stvareh, ki jih žal pogosto zasvojijo. Mladinska delavnica je bila namenjena prvemu in drugemu letniku srednje šole. V sklopu delavnice MLADI IN SAMOPOTRDITEV smo vodile tri različne delavnice z naslednjimi temami:

1. MLADI IN VPLIV DRUŽINE (V skupini so se dijaki pogovarjali, kako družina pozitivno ali negativno vpliva na zasvojenost pri mladih.)
2. VRSTNIŠKI VPLIV IN NAČINI SAMOPOTRJEVANJA (V tej skupini so ugotavljali pozitiven in negativen vpliv vrstnikov in z njimi povezano zasvojenost.)
3. MLADI IN PROSTI ČAS (V skupini smo pregledali možnosti, kako mladi preživljajo prosti čas in ali je njihov način dober oziroma kako bi ga lahko izboljšali.)

Udeleženci so bili dijaki drugih letnikov Srednje zdravstvene šole Celje in Gimnazije Celje.

Dijaki so v vseh treh delavnicah aktivno sodelovali, tako da je čas, ki nam je bil na voljo, hitro minil.

Sama sem vodila tretjo delavnico, kjer smo se ukvarjali z načini preživljanja prostega časa, in moram poudariti, da je bilo danih zelo veliko predlogov, kako vse bi lahko mladi preživljali prosti čas.

Na koncu smo se udeleženci vseh treh skupin zbrali in predstavili naslednje zaključke:

1. Starši imajo izjemen vpliv na mladostnika in na to, ali bo posegel po sredstvih, ki zasvajajo,

ali ne.

2. Starši in mladostniki naj se čim več pogovarjajo in preživijo čim več časa skupaj.
3. Skupaj naj rešujejo težave ali pa naj starši pokažejo pravo pot reševanja težav, ki so sestavni del vsakega normalnega življenja.
4. Vrstniki pomembno vplivajo na mladostnika in ga lahko zavedejo le takrat, ko mladostnik nima močne samozavesti.
5. Mladostniki se lahko družijo s katerimi koli vrstniki, vendar morajo najprej misliti nase, ne smejo podleči pritisku vrstnikov.
6. Pravi prijatelji bodo sprejeli mladostnika takšnega, kot je, in ga zaradi njegovih načel ne bodo zavračali.
7. Prosti čas mladostnikov naj bo čim bolj zapolnjen s športnimi dejavnostmi, kajti tako lahko mladi sproščajo odvečno energijo in se tako razbremenijo, hkrati pa ostajajo v kondiciji, so med vrstniki in pozitivno preživljajo svoj prosti čas.
8. Mladi premalo berejo knjige in preveč časa posvečajo televiziji in računalniku....

Zaključkov je bilo veliko, poudarila sem le nekatere.

Delavnica je bila zanimiva in poučna tako za nas organizatorje, kot tudi za udeležence.

To je bil le kratek pogled v tisto, kar se je dogajalo v Celju. Izmenjali smo si nekaj izkušenj in mnenj, toda vsega nismo uspeli povedati.

Ugotovili smo, da so take delavnice zelo koristne in potrebne in bi jih morali organizirati tudi v prihodnje.

Društvo za oralno zdravje Slovenije razpisuje

PRIZNANJA ZA USPEHE NA PODROČJU ZOBOZDRAVSTVENE PREVENTIVE za leto 2000

1. Priznanja se podeljujejo: članom Društva za oralno zdravje Slovenije, skupinam, učiteljem, šolam, vzgojno-varstvenim ustanovam, strokovnim oddelkom in drugim za:
 - izredne dosežke na področju zobozdravstvene preventive,
 - nesebično in uspešno delo na področju zobozdravstvene preventive,
 - za uspehe pri izpolnjevanju doseganja ciljev društva,
 - za aktivno uvajanje zobozdravstveno preventivnega programa v prakso in doseganje ciljev,
 - za prispevek k zobozdravstveni vzgoji.
2. Predlog za podelitev priznanja lahko predložijo zobozdravstveni zavodi:
 - vse zbornice, združenja in društva,
 - strokovni sveti in druge organizacije,
 - razširjeni strokovni kolegij Univerzitetne stomatološke klinike v Ljubljani,
 - posamezniki.
3. Pisni predlog mora vsebovati osnovne podatke, kratek življenjepis in naslov kandidata ter utemeljitev, v kateri je treba čimbolj dokumentirano posredovati oceno uspehov na preventivno zobozdravstvenem področju in prispevke k izboljšanju oralnega zdravja prebivalcev Slovenije.
4. Predlagatelji pošljejo Društvu za oralno zdravje Slovenije, Klajnska 7, 3000 Celje predloge z oznako "Razpis za priznanja", najkasneje do 15. julija 2000.
5. Priznanje bo častno podeljeno na VII. vsakoletnih dnevih oralnega zdravja v Portorožu. Podeljenih bo največ pet priznanj.

Društvo za oralno zdravje Slovenije prireja

DNEVE ORALNEGA ZDRAVJA SLOVENIJE

dne 22. in 23. septembra, leta 2000, v Portorožu

Kongresni center Bernardin - Hotel Emona,

PROGRAM: petek, 22. september 2000

dopoldan:

- Kulturni program,
- Pozdravni nagovori,
- Podelitev priznanj 2000,
- Razglasitev rezultatov tekmovanja in podelitev nagrad,
- Strokovna tema: VODA IZ NARAVOVARSTVENEGA IN BIOLOŠKEGA KEMIČNEGA VIDIKA;

popoldan:

- Da bom zdrav, velik in močan (II. del),
- Motivacija za zdravju prijazno hrano in pijačo,
- Zdravju prijazna hrana in pijača v vrtcih in šolah,
- Motivacija otrok in odraslih v zobozdravstveni preventivi,
- Skupna večerja v hotelu Emona.

sobota, 23. september 2000

- Sodelovanje med zasebniki in javnimi zavodi,
- Škodljivi vplivi beljenja zob,
- Kako razumejo osnovnošolski otroci navodila preventivnih sester,
- Zobozdravstvena preventiva,
- Razstava likovnih del in posterjev, zobozdravstveno vzgojnih ter preventivnih pripomočkov.

KOTIZACIJA:

26.000 SIT do 01.09.2000

32.000 SIT po 03.09.2000,

za sodelujoče vstop prost.

V kotizacijo je med drugim vključena tudi skupna večerja.

Kotizacije zaradi neudeležbe ne vračamo.

Plačilo kotizacije na žiro račun števil.: 50700-678-80737,

pri APP Celje. Kotizacijo bo možno plačati tudi eno uro pred pričetkom srečanja. V tem primeru bo cena kotizacije za 6.000 SIT višja.

Dokazilo o plačilu kotizacije prinesite s seboj.

Po nakazilu rezervacije nam pošljite naslov plačnika, ki mu bomo izstavili račun: ime in sedež plačnika, davčno številko, davčni zavezanec DA, NE.

Dodatne informacije: Marina ČOK in Brigita VODOPIVEC

Telefon: 066 601 390 in 066 773 320.

Zdravniška zbornica Slovenije in Zbornica zdravstvene nega Slovenije bo udeležbo na seminarju upoštevala za podaljšanje licence.

Rezervacija namestitev: Kongresni center Bernardin

Hotel EMONA, PORTOROŽ, tel.: 066 475 10 00

Hotel BERNARDIN, Tel.: 066 475 20 00

Predsednica: prim. Danica Homan, dr. stom., l.r.

Sekretarka: Melita Trop, l.r.

Generalni sponzor: TELMOST d.o.o., Koper

Slovensko društvo hospic vabi zdravnike, medicinske sestre, druge zdravstvene delavce in vse, ki jih tema zanima, na simpozij

"ŽIVETI DO KONCA"

SIMPOZIJ O PALIATIVNI (BLAŽILNI) OSKRBI - LJUBLJANA

19. in 20. maja 2000 v dvorani Krke, Dunajska 65, Ljubljana

Petek, 19. maj 2000

- 09.00 - 11.30 Pozdrav, uvod (Metka Klevišar)
Kaj je paliativna oskrba in komu služi?
(Peter Fassler - Weibel)
Zakaj je paliativna oskrba zame tako pomembna?
(Urška Salobir)
Paliativna oskrba: izziv medicini (Kathrin Zaugg)
- 11.30 - 12.30 Opoldanski odmor
- 15.00 - 15.30 Med življenjem in smrtjo na intenzivnem oddelku
(Matija Horvat)
Bolnikove pravice v zadnjem obdobju življenja
(Jože Trontelj)
Kvaliteta življenja (Peter Fassler - Weibel)
- 15.00 - 15.30 Odmor
- 15.30 - 17.30 Paliativna oskrba v družinski medicini (Igor Švab)
Terapija družine v paliativni oskrbi (Peter Fassler - Weibel)
Razvoj hospica v Angliji - kako se je začelo in kako ga doživljamo danes (Jane Adams)

Sobota, 20. maj 2000

- 09.00 - 11.30 Paliativna oskrba v zdravstveni negi (Kuno Betschart)
Paliativna oskrba v domu za stare (Majda Brumec)
Terapija bolečine (Kathrin Zaugg)
- 11.30 - 12.00 Odmor
- 12.00 - 14.30 Kako deluje v praksi:
Hospic Wheatfields v Leedsu (Jane Adam)
Center za paliativno oskrbo v Zurichu (Kuno Betschart)
Detabuizacija smrti v Sloveniji (Tatjana Fink)
Oskrba umirajočih v Ljubljani (Tatjana Žargi)
Skupne točke - razlike: Pogovor (vodita Peter Fassler - Weibel, Metka Klevišar)

Kotizacija: 15.000 SIT, za študente 5.000 SIT
Nakažete jo na ŽR društva: 50106-678-703305
sklicna številka 00 333-8000

Prijave na naslov: Slovensko društvo hospic
Kersnikova 6, Ljubljana, tel.: 061 13 15 399
Zdravniška zbornica in Zbornica zdravstvene nege dajeta soglasje k programu.

Slovensko društvo HOSPIC

Kersnikova 6
1000 Ljubljana
Vabi na

ENODNEVNE STROKOVNE DELAVNICE,

ki bodo potekale v prostorih Slovenskega društva Hospic v Ljubljani.

SREDA 19.4.2000

ZDRAVILNA MOČ ODNOSA:

Ozavestiti se, da največ, kar lahko naredimo za človeka v stiski - umirajočega bolnika, je to, da se trudimo vzpostavi ti pristen, spoštljiv, vztrajen in enakovreden medsebojen stik.

ČETRTEK 20.4.2000

CELOSTNO ZDRAVLJENJE BOLEČINE

Opredelitev bolečine in vsi vzroki za njen nastanek (psihični, fizični, socialni in duhovni). Spoznavanje metod na vplivanje bolečine z vidika zdravstvene nege.

PETEK 12.5.2000

KOMUNIKACIJA Z UMIRAJOČIM BOLNIKOM IN SVOJCI V PROCESU UMIRANJA: na delavnici se bomo učili dobre komunikacije z bolnikom, odkrivali občutljivost in sočutje, ki ju potrebujemo, da lahko zaznamo potrebe in hotenja bolnika in njegove družine.

PETEK 12.5.2000

DUHOVNOST V ČASU HUDE BOLEZNI: udeleženci se seznani z umetnostjo izpuščanja, poslušanjem kot temeljem spremljanja hudo bolnega, vprašanjem vrednot,...

SREDA 17.5.2000

PREPREČEVANJE IZGOREVANJA OSEBJA OB UMIRAJOČEM BOLNIKU IN SVOJCIH: v delavnici bomo skušali prepoznati vzroke izčrpanosti in obudili mir, samozaupanje in nove inspiracije - kot vodič za naše notranje zorenje in delo na sebi.

Delavnice bodo potekale med 9. in 14. uro. Število udeležencev za posamezno delavnico je omejeno na 15. Izobraževanje je priznано kot strokovno izpopolnjevanje. Kotizacija znaša 5.000 SIT. Plačilo na ŽR 50106-678-703305, sklicna številka 00 333.

Informacije in prijave na telefon 061 131 53 99.

Slovensko združenje za urgentno medicino v sodelovanju z Evropskim združenjem za urgentno medicino (EuSEM), Evropskim svetom za reanimacijo (ERC) in Zbornico zdravstvene nege Slovenije, Sekcijo med. sester in zdr. tehnikov urgentne medicine, Sekcijo med. sester in zdr. tehnikov - reševalcev pod častnim pokroviteljstvom Ministra za zdravstvo Republike Slovenije prireja

7. MEDNARODNI SIMPOZIJ O URGENTNI MEDICINI

14. - 17. junij 2000 - Portorož, Kongresni center Bernardin

Namen simpozija: Simpozij je namenjen zdravnikom vseh strok, zobozdravnikom, medicinskim sestram in zdravstvenim tehnikom ter drugim, ki se pri svojem delu srečujejo z urgentnimi primeri ali se želijo za to področje dodatno izobraziti in usposobiti oziroma želijo predstaviti svoje dosežke ali ugotovitve.

Kraj prireditve: Kongresni center Bernardin, Grand Hotel Emona, Obala 2, 6320 Portorož, Slovenija. Tel. 066 / 475-0000, faks: 066 / 746-410, e-mail:

hoteli.bernardin@siol.net, <http://www.h-bernardin.si>
Recepcija simpozija (le v času simpozija): tel. 066 / 475-7000, faks: 066 / 475-7020

Uradna jezika: slovenščina in angleščina.

Vodstvo simpozija / Dodatne informacije: Slovensko združenje za urgentno medicino, Klinični center Ljubljana, Interne klinike, Tajništvo, Zaloška 7, 1525 Ljubljana. Sekretarki simpozija: gospa Irena Petrič in gospa Maja Strajnar tel.: 061 / 302-544, 317-375, faks: 061 / 143-1316, 133-9400, e-mail: irena.petric@kcj.si

Programski odbor za zdravniški del srečanja: A.

Bručan (predsednik), H.H. Delooz, W.F. Dick, J.M. Field, R.W. Koster, P. Aplenc, Z. M. Arnež, A. Baraga, M. Bunc, M. Cimerman, M. Gričar, V. Paver-Eržen, M. Horvat, M. Hribar-Habinc, B. Kamenik, S. Kavčič, M.F. Kenda, N. Krčevski-Škvarč, B. Kremžar, M. Možina, L. Pleskovič, T. Pogačnik, D. Polh, J. Primožič, P. Rakovec, M. Tonin, K. Turk, I. Vidmar, L. Vidmar, D. Vlahovič, M. Žargi, A. Žmavc.

Programski odbor za sestrski del srečanja: S. Klančar (predsednica), J. Alkhatib, V. Anderle, A. Bručan, M. Bručan, M. Brvar, I. Buček Hajdarevič, M. Cotič-Anderle, D. Čander, V. Dolžan, A. Fink, M. Gričar, M. Homar, Z. Kardoš, P. Kersnič, M. Kozlovič, J. Kramar, R. Kraševac, S. Mahnič, I. Megloba, M. Plančak, Z. Skok, D. Štromajer, D. Žnidaršič.

Organizacijski odbor: M. Gričar (predsednik), M. Bunc, D. Grenc, P. Ečimovič, T. Ploj, M. Rebolj, L. Šarc, R. Vajd.

Preliminarni strokovni program

Sreda, 14. junij 2000

- 12.00-19.30 Registracija udeležencev
Skupna predavanja
15.30-16.30 Izbrana poglavja iz reanimacije (predava tudi R.W. Koster)
16.30-18.00 Reševalna helikopterska služba v Sloveniji – da ali ne? (okrogla miza)
18.30-18.50 Otvoritvena slovesnost
18.50-19.30 Vabljeni uvodni predavanji - Wolfgang F. Dick, Herman H. Delooz
21.00 Otvoritveni cocktail

Četrtek, 15. junij 2000

- Skupna predavanja
08.30-10.30 Zmote in pasti pri prvi oceni, nadzoru in predaji urgentnega bolnika
11.00-12.30 Zmote in pasti pri prvi oceni, nadzoru in predaji urgentnega bolnika (nadaljevanje)
Program za zdravnike
15.00-16.30 Proste teme
Prikazi primerov
17.00-19.00 Proste teme
Prikazi primerov
Program za med. sestre in zdr. tehnike
15.00-16.30 Zdravstvena nega urgentnega srčnega bolnika
17.00-19.00 Etika v zdr. negi urgentnega bolnika
Pristop MS in ZT k obnavnavi suicidalnega bolnika

Petek, 16. junij 2000

- Program za zdravnike
08.30-10.00 Urgentna stanja kot posledica termičnih vplivov
10.30-12.30 Proste teme
Prikazi primerov
Program za med. sestre in zdr. tehnike
8.30-10.00 Nujna stanja v ginekologiji in porodništvu s stališča zdravstvenega tehnika in medicinske sestre
10.30-12.30 Proste teme
Prikazi primerov
Skupna predavanja
15.00-16.30 Najzanimivejše proste teme
Najzanimivejši prikazi primerov
17.00-18.30 Akutni abdomen – zmote in pasti (razprava ob primerih)

Sobota, 17. junij 2000

- 08.00-13.00 Učne delavnice

Učne delavnice za temeljne in dodatne postopke oživljanja odraslih, otrok in dojenčkov, imobilizacij poškodovancev, celovit skupinski pristop k bolniku ali poškodovancu (sistem Megacode) in reševanje utopljencev iz vode (v bazenu) bodo v soboto, 17. junija 2000. Za učne delavnice se prijavite šele ob prihodu na simpozij, kotizacija za ta del programa znaša 9.500 SIT (plačilo na recepciji). Število mest je omejeno, upoštevan bo vrstni red prijavljanja, zato kaže pohiteti.

Družabni program

Sreda, 14. junij 2000 ob 18.00: Otvoritvena slovesnost

Sreda, 14. junij 2000 ob 21.00: Otvoritveni cocktail

Četrtek, 15. junij 2000, ob 20.30: Slavnostna večerja s plesom

Petek, 16. junij 2000, ob 20.30: Zabava na obali (Avia Band)

Navodila za prijavo: Za prijavnico kličite na sedež Slovensko združenje za urgentno medicino (SZUM). Izpolnite prijavnico in jo čimprej po pošti ali telefaksu pošljite na SZUM. Na prijavnici označite znesek kotizacije. Natančno morajo biti vneseni podatki o plačniku in o udeležencu. K prijavnici priložite fotokopijo potrdila o plačilu kotizacije, iz katerega morata biti razvidna priimek in ime udeleženca! Poslana prijavnica brez plačila registracije ne zadošča za prijavo! Registracija in plačilo kotizacije bosta mogoča tudi med trajanjem simpozija, vendar je število mest omejeno, zato priporočamo zgodnjo prijavo. Kotizacijo za učne delavnice plačate ob prihodu na recepciji simpozija.

KOTIZACIJA

Med. sestre, zdr. tehniki	33.000 SIT
Člani ZZNS	30.000 SIT
Zdravniki	41.000 SIT
Zdravniki - člani SZUM	37.000 SIT
Zdravniki sekundariji	35.000 SIT
Učne delavnice (prijava in plačilo ob prihodu!)	9.500 SIT

Vse cene vsebujejo DDV.

KOTIZACIJA ZAGOTAVLJA: udeležbo na predavanjih in razstavi, knjigo, osvežitve med odmori ter udeležbo na družabnih prireditvah.

Plačilo: Ustanovam bomo na osnovi poslane prijavnice izstavili račun, plačnikom-posameznikom pa na njihovo željo lahko pošljemo položnico. Znesek kotizacije nakažite (za vsakega udeleženca posebej) na ŽR Slovenskega združenja za urgentno medicino pri Agenciji za plačilni promet, Ljubljana, št. 50103-678-0703721 z obveznim pripisom "priimek in ime - Portorož 2000". Zadnji rok za predčasno plačilo in prijavo je 5. junij 2000, po tem datumu bo plačilo kotizacije mogoče le na recepciji

simpozija. Ker je število udeležencev omejeno, priporočamo, da si udeležbo zagotovite z zgodnjo prijavo. Računi bodo izstavljeni najkasneje 15 dni po končanem simpoziju.

Registracija UDELEŽENCEV bo v Grand Hotelu Emona v predverju kongresnega centra 14. junija 2000 od 12.00 do 19.30 in nato vse dni simpozija od 7.30 dalje.

HOTELSKA NAMESTITEV

Priporočamo Hotele Bernardin zaradi neposredne bližine kongresnega centra. Naveden je cenik nočitev z zajtrkom (v SIT in v DEM) - posebna ponudba velja le do 25. maja 2000:

GRAND HOTEL EMONA (****):

1 / 1 superior	18.000 SIT
1 / 1 standard	13.000 SIT
1 / 2 superior	12.000 SIT
1 / 2 standard	9.000 SIT

HOTEL BERNARDIN (**** standard / **** superior):

1 / 1 superior	10.500 SIT
1 / 1 standard	9.400 SIT
1 / 2 superior	7.500 SIT
1 / 2 standard	6.400 SIT

HOTEL VILE PARK (***):

1 / 1 superior	9.400 SIT
1 / 1 standard	6.500 SIT
1 / 2 superior	6.400 SIT
1 / 2 standard	4.500 SIT

Turistična taksa: 250 SIT dnevno.

Rezervacije SOB

ROK ZA REZERVACIJE: 25. maj 2000! Udeleženci naj rezervirajo sobe neposredno na tel. 066 / 475-5104, 066 / 475-5106,

faks 066 / 746-410, ali po pošti na naslov Hoteli Bernardin, Obala 2, 6320 Portorož. e-mail:

hoteli.bernardin@siol.net, internet: <http://www.h-bernardin.si>

Priporočamo čimprejšnje rezervacije!

POMEMBNI DATUMI:

Rok za pošiljanje izvlečkov: 15. marec 2000

Rok za oddajo dokončnih prispevkov: 30. april 2000

Rok za predčasno prijavo: 5. junij 2000 (po tem datumu prijave in plačila le še na recepciji simpozija)

Rok za rezervacije hotelskih sob: 25. maj 2000

Obiščite našo spletno stran: www.kclj.si/org/urgmed

Organizator se iskreno zahvaljuje uredništvu revije UTRIP za pomoč pri obveščanju slovenskih medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov!

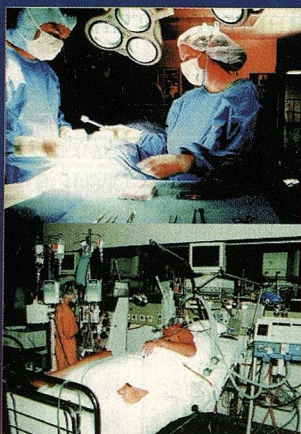
UNIVERZA V MARIBORU
VISOKA ZDRAVSTVENA ŠOLA

Antonija Ivanuša • Danica Železnik

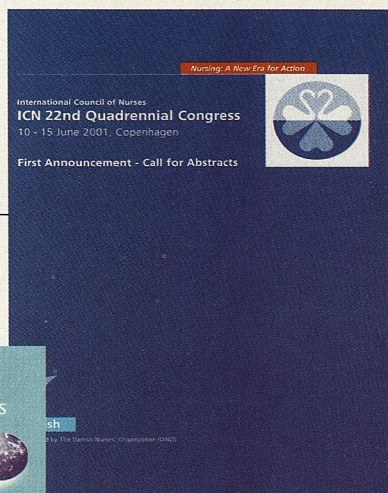
OSNOVE zdravstvene nege kirurškega bolnika

Izbrana področja

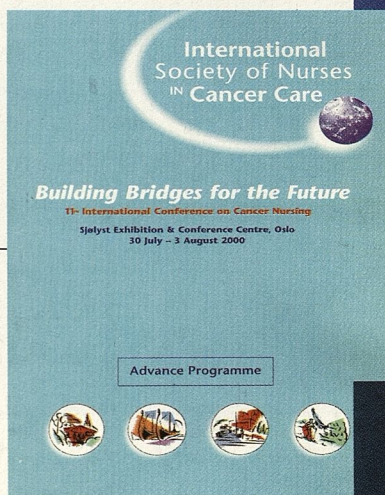

**Knjigo lahko naročite v tajništvu Visoke zdravstvene šole v Mariboru
tel. 062 300 47 24. Cena 4.400 SIT.**

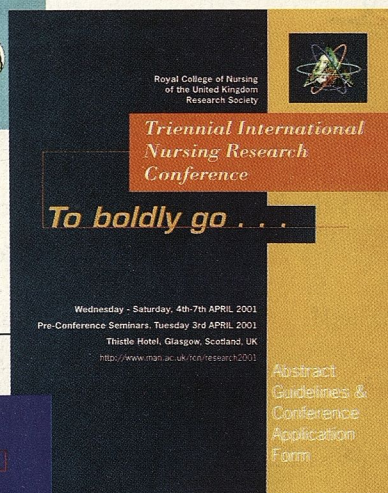
**International Council of Nurses
ICN 22nd Quadrennial Congress
10 - 15 June 2001, Copenhagen**

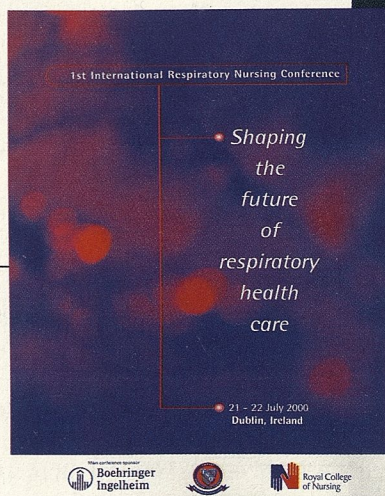
**11th International
Conference on Cancer
Nursing
Sjølyst Exhibition &
Conference Centre,
Oslo
30 July - 3 August 2000**

**Royal College of
Nursing
of the United Kingdom
Research Society
Triennial International
Nursing Research
Conference
To boldly go ...
Wednesday - Saturday, 4th - 7th APRIL 2001
Pre-Conference Seminars,
Tuesday 3rd APRIL 2001
Thistle Hotel, Glasgow, Scotland, UK**

**1st International
IRespiratory Nursing
Conference
Shaping the future of
respiratory health care
21 - 22 July 2000,
Dublin, Ireland**

**Podrobne
informacije dobite
na sedežu Zbornice
- Zveze**

NAROČILNICA

Nepreklicno naročam **OBZORNIK ZDRAVSTVENE NEGE** na moj naslov.

Naročnino za 1 leto bom poravnal(a) v 8 dneh po prejemu položnice.

Ime: _____

Priimek: _____

Ulica: _____

Pošta: _____

Nepreklicno naročam _____ izvod(ov) OBZORNIKA ZDRAVSTVENE NEGE.

Podpis: _____

NAROČILNICA

Smo **pravna oseba** in nepreklicno naročamo **OBZORNIK ZDRAVSTVENE NEGE** na naš naslov.

Naročnino za 1 leto bomo poravnali v 8 dneh po prejemu virmana.

Podjetje: _____

Ulica: _____

Pošta: _____

Tel/Faks: _____

Nepreklicno naročamo _____ izvod(ov) OBZORNIKA ZDRAVSTVENE NEGE.

Podpis in žig: _____

Izpolnjene naročilnice pošljite na naslov:
ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE
VIDOVDANSKA 9, 1000 LJUBLJANA

Na svidenje v vaših rokah!

*Prihajamo na obisk, da
si nas boste lahko ogledali
in nam pritekli, da smo
zares vredni svoje cene.
Vivapore*

TOSAMA

ISO 9001 GMP

Končno me cvetni prah ne moti več!

*Končno sem se znebil kihanja in
srbečih ter solznih oči.*

*Končno so tu tablete Flonidan® S,
ki hitro in učinkovito ustavijo alergijo.*

*Končno so tu tablete, ki ne povzročajo
zasplosti in nimajo stranskih učinkov.*

*In končno jih lahko dobim
tudi brez recepta.*

Flonidan® S
hitro ustavi alergijo

Flonidan® S vsebuje loratadin. Pred uporabo natančno preberite navodilo!
O tveganju in stranskih učinkih se posvetujte z zdravnikom ali farmacevtom.